

glas zmaja

8-11

avg. - nov.

1978 letnik XIII

Zadonele so fanfare

V celotni 55 letni zgodovini Zmaja se bo datum 9. november 1978 zabeležil na pomembno mesto, ko smo uardno odprli novozgrajene upravne in proizvodne objekte v Stegnah. Dan poprej pa je bila svečana seja delavskega sveta v okviru 55 letnice obstoja in otvoritve novega Zmaja, naslednji dan pa proslava za vse člane kolektiva, na kateri so bila podeljena tudi državna odlikovanja sedemnajstim delavcem Zmaja.

Nova tovarna - naš delovni uspeh, je geslo Zmajevih delavcev, ki so vse tri svečanosti v treh dneh uspešno organizirali in zelo dobro izvedli. Končala se je etapa naših priprav za nove uspehe.

Ob zvokih fanfar je Srebrnjak Ivanka simbolično odprla novega ZMAJA

Uvodni pozdrav predsednika DS

Četrtek 9. novembra 1978.
Megleno in hladno dopoldne nekaj minut pred deseto uro. Pred vhodom v proizvodne prostore igra pihalna godba Ljudske milice. Med gostim špalirjem zastav, med katerimi so tudi zastave ISKRE in ZMAJA, prihajajo gostje. Otvoritveni prostor se polni. Med gosti

9. november 1978

Otvoritev nove tovarne naš delovni uspeh

vidimo sekretarja Mestne konference ZK Marjana Orožna, predsednika Skupščine mesta Ljubljana Marjana Rožica in še mnogo predstavnikov družbeno političnih organizacij, od občine Šiška do občine Grosuplje. Med njimi so predstavniki Jugoslovanske ljudske armade, ISKRE, Ljubljanske banke, Tehnike, Strojne fakultete, Metalurškega inštituta, Raziskovalne skupnosti Slovenije, Croatie, Tesle

in še mnogo drugih, vključno s predstavniki javnega obveščanja. Kot častni gost na otvoritvi je tudi predsednik Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner, ki je 9. decembra pred tremi leti prisostvoval polaganju temeljnega kamna, imel tedaj priložnostni govor ter tudi v času gradnje spremljal napredovanje del.

Pred svečano okrašenim otvoritvenim prostorom se v polkrog razvrščajo delavci Zmaja. Stroji so obstali. Napočil je svečan trenutek.

Točno ob deseti uri je pihalna godba Ljudske milice zaigrala državno himno. Zatem je stopil na govorniški oder predsednik delavskega sveta tovarne Zmaj tov. Kranjac Zdenko:

Tovarišice in tovariši, spoštovani gostje

Otvoritev nove tovarne pomeni za naš kolektiv veliko delovno zmago, ki sovpada s praznovanjem 55 letnice našega obstoja. V novi tovarni smo si zagotovili človeka vredne delovne pogoje, hkrati pa ustvarili nove mož-

Svečano okrašena okolica novih Zmajevih objektov. Gostje izpred upravne zgradbe prihajajo na otvoritveni prostor.

nosti za naš nadaljnji hitrejši in še uspešnejši razvoj, kar na stari lokaciji ni bilo mogoče.

Ob tej priložnosti želim pozdraviti navzoče goste:

- Sekretarja Mestne konference ZK tov. Marjana Orožna
- Predsednika skupščine mesta Ljubljana tov. Marjana Rožiča
- Predsednika izvršnega sveta skupščine mesta tov. Albina Vengusta
- Predsednika Gospodarske zbornice SRS tov. Verbič Andreja
- Predsednike skupščin in izvršnih svetov občin Ljubljana-Šiška, Grosuplje in Ljubljana-Center
- Predstavnik družbeno političnih organizacij mesta Ljubljana-Šiška, Grosuplje in Ljubljana-Center
- General majorja Praprotnik Jožeta, predstavnika vojne mornarice iz Splita
- predstavnika Vojno tehničnega inštituta iz Beograda in druge predstavnike JLA
- Predstavnik zveznih in republiških organov za področje elektroindustrije
- Predstavnik znanstveno raziskovalnih organizacij:

Zmajevci ob zvokih pihalne godbe Ljudske milice pričakujejo goste

Instituta Jožef Stefan, Instituta za celulozo in papir, Strojne fakultete, Metalurškega inštituta in Raziskovalne skupnosti Slovenije.

Enako pozdravljam predstavnike Ljubljanske banke, predstavnike izvajalcev: Tehnike, Industrijskega biroja in IMP.

Pozdravljam predsednika kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra tov. Jožeta Hujša, člane poslovnega

kolegija, direktorje vseh DO Iskra, predstavnike družbeno političnih organizacij SOZD-a in druge.

Nadalje predstavnike baterijskih tovarn v Jugoslaviji, poslovne partnerje in predstavnike sredstev javnega obveščanja.

Posebej pozdravljam častnega gosta, predsednika Zveze sindikatov Slovenije tov. Vinka Hafnerja, ki je prisostvoval začetku del in je v času gradnje spremljal delo in nam dajal spodbudo.

Ob tej priliki se zahvaljujem za vašo udeležbo s katero dajete našemu praznovanju še posebno slavnostno obeležje.

Za tem smo poslušali govor direktorja Zmaja Milana Slemnika, ki ga objavljamo v celoti, priložnostni govor pa je podal tudi predsednik kolegijskega poslovnega organa SOZD ISKRA Jože Hujs.

Dragi tovariš Tito

Ob naši veliki delovni zmagi, izgradnji nove tovarne in 55-letnici obstoja, ti delavci Iskre - Industrije baterij ZMAJ, pošiljamo pristrčne pozdrave z obljubo, da bomo tudi v bodoče z dejanji in novimi delovnimi uspehi potrjevali pot, ki jo je začrtala ZKJ pod tvojim vodstvom.

Želimo ti veliko zdravja z željo, da nas še dolgo vodiš po poti napredka, miru in sožitja med narodi.

Ljubljana, 9.11.1978

Delavci Iskre - Industrije baterij ZMAJ Ljubljana

/naslednja stran/

/s prejšnje strani/

otvoritev

Generaljamor Joža Praprotnik pa je v imenu Zveznega podsekretarja obrambe za mornarico generala Mamule prinesel pozdrave iz Splita, nakar je kolektivu Zmaja za skoraj dvajsetletno sodelovanje izročil plaketo. V imenu Zmajevcev jo je prevzel direktor Milan Slemnik.

Ob koncu je predsednik zboru delovnih ljudi Marijan Mayer prečital brzojavko za tovariša Tita, ki mu jo pošilja kolektiv Zmaja ob 55-letnici obstoja in svečane otvoritve novih tovarniških objektov.

Za tem se začenja še en svečan dogodek, kot je dejal član Mestnega gledališča ljubljanskega, ki je v celoti povezoval otvoritveni program.

Ob vratih, preko katerih je bil pripet trak z barvami jugoslovanske zastave stali Srebrnjak Ivanka in Krek Antonija, kista bili izbrani, da simbolično odpreta novega Zmaja.

Zadonele so fanfare...!

Drget je spreletel večino prisotnih, še posebej tistih Zmajevih delavcev, ki so dolga leta sanjali in končno pričakovali ta trenutek.

Srebrnjak Ivanka je segla po škarje, prišla za trak - zabrnele so filmske kamere, objektivni številnih fotoografskih aparatov so ujeli trenutek, ko je bil prerezan trak in s tem simbolično odprta nova tovarna Zmaj.

Delavci so pohiteli na svoja delovna mesta in pognali stroje. Vstopali so povabljeni gostje in za to določeni naši spremljevalci so jim pojasnjevali tehnološki postopek in odgovarjali na vprašanja. Z zanimanjem so si ogledovali posamezne proizvodne linije, se napotili v sodobno urejeno skladišče, v strojno delavnico ter se po podzemnem

hodniku usmerili proti upravnim zgradbi.

Prav tako so si z zanimanjem ogledovali na stenah hodnika obešene številne fotografije, ki so predstavljale prerez zgodovine do sedanjosti, poleg pa vitrine z razstavljenimi našimi proizvodi. Še posebno pozornost je vzbudila ročna stiskalnica, montirana na posebnem stojalu in ki bo v prihodnje našla stalno mesto poleg vhoda v Zmaj. Ročna stiskalnica je postala že simbol Zmaja, saj je dolga desetletja od leta 1923 dalje predstavljala v družbi sebi enakih edini strojni part za izdelovanje mošnjčkov.

S tem je bil ogled novozgrajenih Zmajevih objektov zaključen. Goste smo povabili na zakusko v hotel "Ili-rija". Povabljeni so bili tudi novinarji pomembnejšega jugoslovanskega periodičnega tiska in RTV, kjer so dobili ustrezne podatke o celotnem razvoju tovarne in tudi o sami investicijski naložbi za zgraditev novega Zmaja ob njegovi 55-letnici obstoja.

My

Za skoraj dvajsetletno sodelovanje je v imenu kolektiva prevzel srebrno plaketo direktor Milan Slemnik iz rok generalmajorja Joža Praprotnika.

Govor sekretarja MK ZK Ljubljana Marjana Orožna

Na otvoritvi novega Zmaja v Stegnah 9. novembra 1978 je bil slavnostni govornik sekretar Mestne konference ZK Ljubljana Marjan Orožen. Njegov govor objavljamo v celoti.

Tovarišice in tovariši!
Člani delovne skupnosti ZMAJ,
spoštovani gostje!

Ko me je delegacija vašega kolektiva povabila, da na slovesni otvoritvi nove tovarne spregovorim nekaj besed, sem to z zadovoljstvom sprejel. Z zadovoljstvom zato, ker gre v vašem primeru za delovno skupnost, ki si nenehno prizadeva za nadaljnji tehnološki, ekonomski in samoupravní razvoj. Vsak korak v tem razvoju pa pomeni istočasno tudi prispevek k utrjevanju celotne naše družbe in si-

stema socialističnega samoupravljanja.

Nova tovarna ne pomeni le pridobitev za vaš delovni kolektiv. Z njo dobiva naše mesto razširjeno dejavnost, ki neposredno ustvarja dohodek. To je vaš prispevek in prispevek velikega kolektiva Iskre in vseh sovlagateljev k spreminjanju socialno-ekonomske strukture Ljubljane, ki se mora vse bolj uveljavljati tudi kot proizvodno središče, oslanjajoč se na razpoložljive umske in materialne poten-

cialne ter kolektive s staro in preizkušeno delavsko tradicijo.

Posebej se mi zdi pomembno poudariti dejstvo, da ni tukaj v Stegnah zrasla le nova tovarna, novi metri betona in stekla, ampak da so istočasno nastajali ter se razvijali novi proizvodni programi, novi originalni stroji in naprave kot plod vaše lastne ustvarjalnosti in ustvarjalnosti znanstvenih delavcev Strojne fakultete v Ljubljani. To je prav gotovo dober in spodbuden primer sodelovanja proizvodnje in znanosti kot dveh neločljivo povezanih in medsebojno odvisnih delov združenega dela, primer, ki daje rezultate, ki se izražajo v višji produktivnosti in večjem dohodku. Dejstvo, da ste kot nosilec licence in ne kot kupec licenc interesantni za druge, je zelo spodbudno.

Mesto, ki ga ima vaša delovna organizacija na jugoslovanskem tržišču vas obvezuje, da ne obstanete niti trenutek, da greste vedno naprej novim do-

/naslednja stran/

Visoki gosti, med katerimi so bili tudi predsednik skupščine mesta Ljubljana Marjan Rožič, sekretar Mestne konference ZK Marjan Orožen in generalmajor Joža Praprotnik - vsi na sliki - so še posebej prispevali k svečanemu obeležju otvoritve novega Zmaja.

govor Marjana Orožna

sežkom nasproti. Storiti morate vse, da izkoristite možnosti, ki se vam nudijo tudi na mednarodnem trgu, zlasti v gospodarstvu neuvrščenih držav, oziroma dežel v razvoju. Možnost zaveš uspeh v pogojih močne konkurence razvitih industrijskih držav je v nadaljnjem iskanju novih izboljšav, v asortimanu in tehnologiji, je vaša poslovna solidnost, je odkrivanje skupnih interesov na podlagi novih, pravičnejših odnosov v medsebojnem gospodarskem sodelovanju z drugimi, za kar se kot socialistična samoupravna družba zavzemamo v mednarodni politiki.

Proizvodnja baterij kot prenosnih virov energije ima poseben, strateški pomen za naš splošni ljudski odpor in obrambo, če bi to bilo potrebno. Zato morate storiti vse, da boste z vašo proizvodnjo pripravljeni tudi na najtežje pogoje, računajoč pri tem na razpoložljive domače surovinske izvore. V tem vidimo vaš prispevek h krepitvi naše obrambne pripravljenosti in sposobnosti, pripravljenosti, ki temelji na prvinah naše narodnoosvobodilne borbe, naše revolucije, sistema socialističnega samoupravljanja in družbene samozaščite.

Vse te naloge pa boste lahko izpolnili le, če se boste enako aktivno prizadevali za takšne samoupravne odnose v kolektivu, ki bodo neprestano reproducirali zavest o enotnosti posameznih in skupnih interesov.

Ob poslušanju govora direktorja Zmaja, ki je poudaril pomen zgrajenih objektov za nadaljni razvoj tehnoloških procesov izdelave baterij

Tehnološki napredek in višja produktivnost dela bo možna le, če se bo delavec počutil gospodarja nad pogoji svojega dela in ustvarjenim dohodkom, če bo videl svojo perspektivo v novih dohodkovno interesantnih naložbah. To pa mu omogoča le temeljna organizacija združenega dela. Zato morate storiti vse, da se vaši obrati čimprej v skladu z zakonom o združenem delu konstituirajo v temeljne organizacije združenega dela. To je zlasti pomembno za vaš tki. "dislocirani" obrat v Šentvidu pri Stični, ki se mora počutiti kot samostojni in odgovorni subjekt, ki živi s svojo delovno organizacijo ter krajem in občino, v kateri deluje. Preraščanje "dislociranih" obratov v temeljne organizacije združenega dela je aktualna politična in družbena naloga, kajti od tega so v mnogočem odvisni procesi nadaljnega povezovanja in s tem v zvezi nadaljnja specializacija, ki je nujnost, če hočemo iti v korak s produktivnostjo ter ceno, ki jo

priznava širše tržišče blaga in storitev.

Pred nami je obdobje močnejše akcije za samoupravno povezovanje delovnih organizacij v celovitejše sisteme, ki bodo usposobljeni za samoupravno družbeno planiranje, ki bodo učinkovitejši v razširjeni reprodukciji, pri izrabi osnovnih sredstev, pri skrbi za pripravljanje lastnih kadrov vseh profilov, pri nastopu na zunanjih tržiščih ipd.

V to akcijo moramo iti odločno povsod tam, kjer to zahteva usklajenost razvoja in racionalno ravnanje tako z živim, kakor tudi minulim delom. Zato imamo vse osnove v tistih ustavnih in zakonskih določbah, ki govore, da se dohodek temeljne organizacije združenega dela ne more odtujevati oz. da se mora iz skupnih naložb vedno vračati tja, kjer je bil ustvarjan.

Smatramo, da je to ena bistvenih predpostavk za to, da bo naš novi srednjeročni plan

slonel na solidnejših, bolj čvrsto dogovorjenih osnovah, kot pa je to slučaj s sedanjim planom, v katerega smo, vsaj v Ljubljani, zapisali tudi marsikaj takega, kar se ne realizira.

V prihodnjem obdobju moramo močnejše, toda po samoupravnih poti, s samoupravnim sporazumevanjem pa tudi z aktivnejšo vlogo družbenopolitičnih skupnosti obvladovati tokove reprodukcije, odpravljati vzroke razdrobljenosti in neusklajenosti na vseh področjih, vključno s komunalo in stanovanjsko izgradnjo, kjer moramo elemente monopola brzdati s takšnim sistemom upravljanja, ki bo zagotavljal, da bo interes uporabnikov lahko prihajal polno do izraza. O tem je sklepala zadnja seja mestne konference. Njena stališča in sklepi bodo z jutrišnjo številko "Komunist" na razpolago vsem članom Zveze komunistov mesta Ljubljane.

Danes smo soočeni s problemom upadanja akumulativne sposobnosti gospodarstva. Ta situacija je gotovo rezultat povečevanja obveznosti, ki jih prevzemamo kot država in vse večjega razmaha tki. družbenih dejavnosti. Kljub temu pa vsaj v Ljubljani mislimo, da je glavni problem v tem, da ustvarjamo premajhen dohodek, skupaj in po zaposlenem, kar lahko pomeni tudi, da nam raste število delovnih mest, kjer se ne ustvarja nobena nova vrednost, ampak se le troši ustvarjena. V Ljubljani se bo pri 2 % rasti produktivnosti dela, problem akumulativnosti še nadalje zaostroval. Zato nam vizija smernic razvoja za leto 1979, ki računa s 5 - 6 % rastjo, mora biti napotilo za konkretno akcijo in orientacijo v vsakem delovnem kolektivu. Pri tem

morajo člani Zveze komunistov, naši sindikalni aktivisti in vsi samoupravljalci ne-prestano postavljati vprašanja, kje smo, zakaj ne dosežemo dogovorjenih ciljev itd. Če ne bo v vsakem kolektivu ustrezne akcije, bo vizija ostala vizija, mi pa soočeni z novimi problemi.

Več moramo storiti, da odkrijemo in sprostimo vzrode, ki bodo pospeševali rast skupnega prihodka in dohodka. Eno od ključnih vprašanj je nagrajevanje oz. delitev po delu. Zakaj se bojimo razlik, ki izhajajo iz boljšega dela in gospodarjenja? To je kvazi-socialna, konzerativna demagogija, ki nima nič skupnega s socialističnimi načeli. Elemente delitve po potrebah, ki jih imamo razvite v družbenih dejavnostih in socialni politiki, moramo spraviti v sklad s socialističnimi načeli delitve po delu.

Tovarišice in tovariši!

Naša današnja svečanost je povezana tudi s 55-letnico nastanka tovarne. Ta obletnica naj nam posluži, da predvsem primerjamo, kaj je tovarna pomenila takrat in kaj pomeni

danes, kakšen je bil položaj delavca takrat in kakšen je danes.

V tej tovarni so mnogi pustili ves svoj delovni vek. Njim gre v prvi vrsti zahvala, da se lahko danes ponasamo z novimi dosežki. Brez njihovega minulega dela, brez vlaganja ustvarjenega dohodka, z njihovim delom in delom vas, ki boste vračali ne tako majhne kredite, te svečanosti ne bi moglo biti niti danes niti jutri.

Dovolite mi, da ob koncu posebej čestitam vsem, ki ste za vaše požrtvovalno delo ob tej priliki prejeli priznanja in odlikovanja predsednika naše Federativne socialistične republike Jugoslavije, tovariša Tita. Celotnemu kolektivu pa čestitam k novi pridobitvi.

Megleno, hladno in svečano dopoldne 9. novembra 1978 nekaj minut pred deseto uro, trenutkom uradne otvoritve novozgrajenega ZMAJA

Govor direktorja

DO ZMAJ Milana Slemnika

Tovarišice in tovariši!

Prihodnji mesec bo minilo 55 let odkar so na Mestnem trgu v Ljubljani, v hiši prvega slovenskega župana Petra Graselija zasvetile naše baterije - prve slovenske baterije.

Od takrat do danes se naš glavni predmet poslovanja ni menjal. Že 55 let izpolnjujemo pomemben družbeni smoter z zadovoljevanjem potreb po energiji za porabo v prenosnih aparatih in napravah. Potrebe po tej energiji so med prebivalci zelo razširjene; od vseh porabljenih baterij v Jugoslaviji za široko potrošnjo jih je z našo eti-

keto kar 46 %. Zato pozna naš zaščitni znak večina Jugoslovanov. Ta dolgoletni obstoj v dejavnosti, ki je za družbo pomembna je tisto, kar daje obstoju naše organizacije združenega dela pravi pomen.

Vztrajati teh 55 let ni bilo lahko. Generacije so se menjavale, vsaka s svojimi težavami in uspehi. Danes bi se težko odločili za rangiranje težavnosti in pomembnosti nekega obdobja ali opravljene naloge. Če bi katero obdobje izdvojili posebej, potem bi bilo to brez dvoma vojno obdobje, ko so se zaposleni delavci pod vodstvom članov

KPS in aktivistov OF znali organizirati in delati v tovarni tako, da so obdržali tovarno do konca vojne. Zavedali so se strateške pomembnosti proizvodov in so večino v tovarni ali na domovih delavcev izdelanih baterij prethotapili partizanom in aktivistom OF. Še živeči delavci tistega obdobja so nam lahko za vzgled, kako ravnati v podobnih razmerah tudi v bodoče.

Tudi povojno obdobje za delavce takratnega Zmaja ni bilo lahko. Bile so krize in ponovni vzponi. Mi delavci, ki smo danes dediči tradicije in minulega dela prejšnjih generacij smo svoj del naporov usmerili v uresničitev dolgoletnih potreb po izgradnji nove tovarne.

Prostore v stari tovarni na Šmartinski cesti smo izkoristili do stopnje, ko ni bilo več možnosti za potrebno večanje zmogljivosti, za uvažanje novih programov, dobro organizacijo delovnega procesa in ureditev delovnih pogojev.

Tako z današnjo otvoritvijo nove tovarne uresničujemo našo najpomembnejšo nalogo iz srednjeročnega plana. Upravičeno smo lahko zadovoljni, da smo jo opravili v roku in brez omembe vredne prekoračitve vrednosti. Dobro planiranje in skrb za vodenje kompletnega projekta se nam je izplačala. Morali smo preseliti celotno tovarno v času kolektivnih dopustov, pri tem pa še opraviti remonte strojev, prilagoditi stroje in naprave novim pogojem, dokončati izdelavo novih strojev in naprav ter vse to v novi tovarni na novo usposobiti, ne da bi bilo poslovanje moteno.

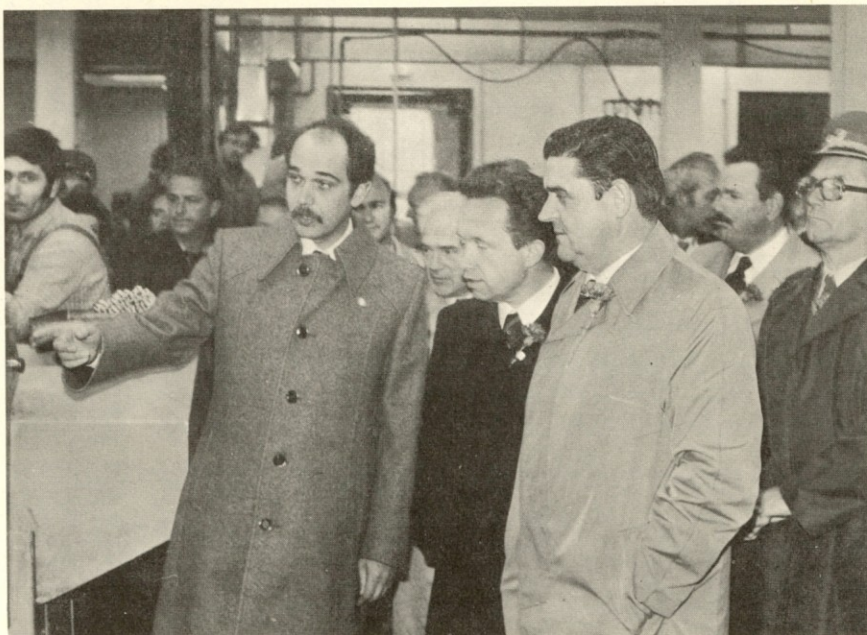
Direktor Zmaja Milan Slemnik - prvi govornik na svečani otvoritvi

Nova tovarna meri 7.000 m². Gradbeni projekt zanjo je izdelal Industrijski biro iz Ljubljane. Gradbena dela je izvajalo Gradbeno podjetje Tehnika Ljubljana, projekt instalacij ter izvedbo instalacij pa IMP iz Ljubljane.

Vsem izvajalcem se v imenu kolektiva zahvaljujem za dobro delo, ki je omogočilo realizacijo te naloge.

Skupaj s tem objektom smo v zadnjih 3 letih investirali 90 milijonov din iz lastne udeležbe in iz združenih sredstev pri Ljubljanski banki. Približno polovico sredstev je bila porabljena za objekt, polovica pa za novo tehnologijo in opremo.

V novi tovarni bomo začeli s serijsko proizvodnjo baterij novega elektrokemijskega sistema - alkalnih baterij, ki so kvalitetnejše in uporabne za napajanje zelo zahtevnih aparatov in naprav. Baterije smo razvili sami, na Strojni fakulteti pa razvijajo stroje. Naši strokovnjaki zelo aktivno delajo na več raziskovalnih in razvojnih nalogah, v katere so vključeni strokovnjaki iz raznih inštitutov ter profesorji s sodelavci iz fakultet. Tako se z osvajanjem lastnih spoznanj čimbolj izogibamo nakupom licenc in tehnologij v inozemstvu. Sami smo konstruirali in izdelali že več zelo zahtevnih strojev, ki bi jih sicer bilo potrebno uvoziti. Lasten razvoj je težji in tudi dolgotrajnejši, rezultati pa so zato naši in so brez omejitev. Ker razvoj mikroelektronike za uporabo v široki potrošnji zahteva vedno manjše dimenzije baterij, količinsko z malo materiala a visokih in oplemenitenih kvaliteta, mi-

Sekretar Osnovne organizacije ZK v Zmaju Mrhar Franc je popeljal goste v proizvodne prostore, kjer so si ogledali proizvodnjo baterij

slimo da taka tehnologija spada v slovenski prostor.

Ko bo Jugoslovanska industrija osvojila in vgrajevala mikroelektroniko v artikle za široko potrošnjo, npr. za kalkulatorje, digitalne ročne ure in slično, bomo tudi mi sposobni proizvesti za to

ustrezne baterije. Za nekatere sisteme baterij, ki jih bomo v bodočnosti na novo osvajali, smo se obstoječi proizvajalci baterij že dogovorili, da ne bi osvajali vsi istih sistemov.

Zavedamo se, da tako visoke strokovne zahteve lahko rešuje le dobro organizirano združeno delo, zato smo se leta 1973 združili v SOZD Iskra. Pet let ni dovolj, da bi delovna organizacija s tako dolgo tradicijo, z dokaj specifičnim in v marsičem neodvisnim programom stekla vse potrebne vezi za izkoristek številnih prednosti, ki jih združevanje dolgoročno mora in lahko da.

Vendar vztrajno in stalno poglobljamo povezave, ki je v skupnem interesu. Prav te dni smo združili še eno od pomembnejših, če ne najpomembnejšo - tržno funkcijo.

Čeprav smo med Iskrinimi DO najmlajši, imajo naši delovni uspehi že sedaj svoje korenine

/naslednja stran/

Generalni direktor SOZD ISKRA Jože Hujs v proizvodni hali

/s prejšnje strani/

govor direktorja Zmaja

v potencialu znanja in moči združenih v sestavljeni organizaciji. Prepričani smo, da bomo v bodoče še hitreje napredovali in še bolje izpolnjevali svoj družbeni smoter, zahvaljujoč prav sposobnostim, ki jo ima tako organiziran in združen sistem kot je Iskra.

Čeprav smo se danes zbrali, da slavnostno odpremo novi objekt, pa je ta slovesnost vendarle zaradi nas delavcev, ki bomo v njem delali in upravljali. Objekt pridobi vrednost šele takrat, ko ga oživijo delovni ljudje, upravljalci in nosilci reprodukcijskega procesa in njegovih rezultatov.

Lahko smo zadovoljni s tem, kako smo doslej opravili svojo dolžnost kot samoupravljalci.

Ko smo se včeraj, na slavnostni seji delavskega sveta, ki jo je vodila prva predsednika delavskega sveta iz leta 1952 spominjali prehojene poti smo ugotovili, da je Zmaj do osvoboditve često menjaval dobička željne lastnike, ne da bi kdo namenil sredstva za razvoj tehnologije in za boljše delovne pogoje. Zato smo lahko tem bolj ponosni na novejšo zgodovino, povezano s samoupravljanjem. Za to, kar smo zgradili je bilo potrebno skrbno gospodariti.

Izdelani program štednje, je vključeval vse zaposlene. Zahteval je dobro izkoriščanje delovnega časa, skrb za čim manjši izmet na materialu in izdelkih, odpravo izdatkov, ki niso hitro in neposredno prispevali k večjemu dohodku in pretehtano delitev dohodka.

Prav zaradi odrekanja in skrbnega pretehtavanja vseh izdatkov v lastni delovni organizaciji smo bolj občutljivi do delitve dohodka za

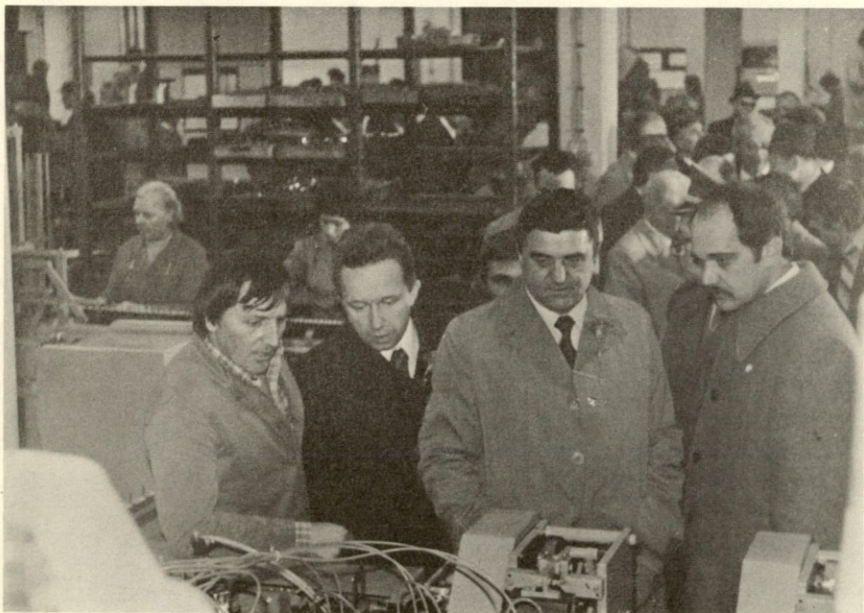
Predsednik Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner, ki je prisostvoval polaganju temeljnega kamna, si je v spremstvu direktorja Zmaja ogledal notranjost zgrajenih objektov.

splošno in skupno porabo. Ta je tudi v naši delovni organizaciji rastla hitreje kot dohodek in kot smo planirali v srednjeročnem planu. To je kljub štednji imelo za posledico našo manjšo reprodukcijsko sposobnost.

Podatki kažejo, da je bilo potrebno za splošne, skupne in ostale potrebe iz dohodka pred 3 leti nameniti 9,9 %, lani pa že 15,2 %.

Posnemajoč smisel razprav na družbeno političnih organizacijah, samoupravnih organih in zborih delavcev, se bodo morali delegati naše delovne organizacije v samoupravnih interesnih skupnostih zavzeti za razrešitev takega stanja.

Ob omenjeni skrbi za čimvečji dohodek in pretehtani delitvi pa nismo zanemarili skrbi za razvoj družbenega standarda zaposlenih. Brezplačno in za vse delavce smo organizirali tople obroke, zaposleni lahko letujejo na morju in v

Goste je še posebej zanimalo delovanje zahtevnega stroja, ki so ga strokovnjaki skonstruirali in izdelali v lastni delavnici in ki pomeni velik uspeh osvojenega teoretičnega in praktičnega znanja.

planinah, organiziramo obiske kulturnih predstav, uspešno pomagamo pri reševanju stano-
vanjskih problemov itd. V
novi tovarni smo sanirali te-
žke delovne pogoje, ki smo
jih imeli na stari lokaciji.

V vsakodnevni praksi želimo
v celoti uveljaviti načelo,
da so le delovni ljudje nosil-
ci kadrovske politike, zato
se zavzemamo za njeno real-
nost, razumljivost, jasnost,
doslednost, dolgoročnost in
stabilnost.

Uveljavlja se spoznanje, da
je vlaganje v kadre gospo-
darska investicija in da
je to eden od pogojev za hit-
rejši razvoj. Veliko naših
delavcev se izredno šola ob
delu ali na drug način do-
polnjuje svoje znanje. Delav-
cem nismo omogočili samo
študija ob delu, ampak smo
vzporedno razvili tudi sistem
spremljanja in napredovanja
lastnih kadrov. V izvajanju
kadrovske politike je izred-
no pomembno omejevanje preko-
merne in neupravičene rasti
števila zaposlenih. V prvih
9 mesecih letošnjega leta smo
ustvarili večji rezultat z
manjšim številom zaposlenih
kot v letu 1977.

Iz leta v leta ugotavljamo,
da se izboljšuje tudi
delovna in tehnološka dis-
ciplina, kar vpliva na pro-
duktivnost in dohodek tovar-
ne in je nenazadnje tudi
barometer notranje čvrstosti
kolektiva, saj se delavci
vedno bolj zavedajo svoje po-
membne in odgovorne vloge v
procesu samoupravnega odlo-
čanja.

Za uveljavitev demokratičnega
samoupravnega odločanja smo
uveljavili zbore delavcev in
delovne skupine, kot najprimer-

nejše oblike za kvalitetno
obveščanje in odločanje v
organizaciji združenega dela.
Novo poslovno leto bomo
začeli na novo organizirani,
saj bo naš dislocirani del
proizvodnje v Šentvidu pri
Stični postal TOZD.

Zaradi gospodarjenja, ki je
bilo skrbno, enotnosti kole-
ktiva, zaradi kadrov, organi-
ziranosti v SOZD Iskra in v
lastni delovni organizaciji,
perspektivnih programov, ki
bodo lahko uresničeni v tej -
novi tovarni, moramo biti
optimisti, da bomo v novem
obdobju naše zgodovine, ki
jo začnemo tu v Stegnah
poslovali še uspešneje tako,
da naš obstoj in razvoj,
naša socialna varnost ne
bosta nikdar več ogroženi.

pogoj za uspehe

Tovariš Jože Hujs, predsednik
poslovnega organa Sestavlje-
ne organizacije združenega
dela ISKRA, je ob svečani
otvoritvi novozgrajenega
Zmaja imel priložnostni nago-
vor.

Tovarišice in tovariši!
Dragi gostje!
Iskraši!

Dovolite mi, da se vam tudi
jaz v imenu SOZD-a ISKRE,
vseh njenih 29.000 članov
zahvalim za trud, ki ste ga
vložili v to delovno zmago.
Čeravno ste najmlajši član -
kot je povedal že direktor
Zmaja - te naše družine,
moram reči, da se je vaš
kolektiv tvorno in zagnano
vključil v delo v ISKRI
in to ne samo za ureditev
svojega položaja ampak tudi
za ureditev vseh odnosov
znotraj te naše SOZD.

Generalni direktor SOZD ISKRA
čestita k doseženemu uspehu
Zmajevega kolektiva.

Novi prostori, nova tovarna,
ki jo danes odpirate, ni samo
izboljšanje delovnih pogojev,
ki so bili do zdaj neprimerni
že dolgo vrsto let, ampak
pomeni obenem prvo fazo ne-
kega daljšega plana, kakršne-
ga smo si skupaj načrtali v
našem srednjeročnem programu
razvoja, za povečanje profe-
sionalizacije, večje kvalitete
naših asortimanov in proizvo-
dov.

Ustvarili ste si osnovne
pogoje za to z to novo
zgradbo in sem globoko pre-
pričan, da boste z enakim
uspehom, kot ste ustvarili to
prvo fazo, načrtali in kon-
čali tudi naslednje faze,
ki naj pripomorejo k temu,
da bo vaša delovna organiza-
cija z enakim uspehom kot
nastopa doma v prihodnje
nastopala tudi na svetovnem
tržišču. Hvala vam!

Po magn.zapisu
My

Zmaju srebrno plaketo

Pozdrave delovni organizaciji ISKRA - ZMAJ smo prejeli tudi iz Splita. Prinesel jih je generalmajor Joža Praprotnik, kot predstavnik komande Vojne pomorske oblasti iz Splita. Stopil je na govorniški oder in dejal:

Dragi Zmajevci!
Dragi gostje!

Dovolite mi, da v imenu Zveznega podsekretarja obrambe za mornarico generala Mamule pristrčno pozdravim in vam izročim čestitke celega mornariškega kolektiva k vaši 55-letnici in k pomembni zmagi ob preselitvi v nove, upam boljše prostore, kot so bili dosedanja.

Sodelovanje mornarice z Zmajem traja skoraj dve de-

setletji. Od skoraj tridesetih suhih elementov, ki jih mi uporabljamo v naši obrambni tehniki so vaši asortimani preko polovice, to je, 16 vaših vrst baterij bdi v naših senzorjih, ki noč in dan budno motrijo na vse, kar se dogaja na obali, na dnu ali na površini morja ali v zraku.

Pri tem je seveda vloženega veliko napora, morda celo več, kot znese finančni efekt in mi smo vam zelo hvaležni. Posebno pa smo vam hvaležni zato, ker vaši strokovnjaki skupaj z našimi neprestano kontrolirajo kvaliteto vaših proizvodov, obstojnost in zanesljivost. Dovolite mi, da vam v imenu admirala Mamule podelim srebrno plaketo mornarice.

Pozdrave iz Splita je prinesel generalmajor Joža Praprotnik in izrazil čestitke v imenu Zveznega podsekretarja obrambe za mornarico generala Mamule.

Generalmajor Joža Praprotnik je obrnil plaketo proti poslušalcem in nadaljeval:

Kot vidite, plaketa ima obliko jadra, kar naj simbolično pomeni, da s tem želimo ugodno plovbo celemu kolektivu in seveda ugoden veter v krmo, kar pa ni samo vaša stvar, ampak vseh prilik na našem trgu. Hvala.

Sledil je aplavz, direktor Zmaja Milan Slemnik pa je v imenu kolektiva prevzel plaketo iz rok generalmajorja Joža Praprotnika.

Po magn. zapisu
priredil My

Vsak stroj posebej je predstavljal zanimivost in gosti so si ob razlagi strojnika Jelena pozorno ogledovali etiketiranje baterij

Svečana seja delavskega sveta

V sredo 8. novembra 1978 je bila v počastitev 55-letnice obstoja in izgradnje nove tovarne svečana seja delavskega sveta Zmaja, katere so se poleg vseh delegatov udeležili tudi delavci, ki so prejeli pohvale in darila za uspešno delo, krvodajalci, vodje sektorjev in služb, predsedniki družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov. Poleg 82 prisotnih v naši veliki jedilnici so bili tudi novinarji.

Dnevni red svečane seje delavskega sveta, s katero se je začela uradna trodnevna slovesnost, je bil prilagojen zgodovinskemu trenutku, čeprav tudi tokrat niso bile zapostavljene tekoče naloge: nova samoupravna organiziranost v Zmaju.

Slavnostno sejo je simbolično odprla Francka Vrbec, prva predsednica delavskega sveta v Zmaju iz leta 1952, danes pa naša upokojenka ter pozdravila vse prisotne.

Sejo je vodil Kranjac Zdenko, sedanji predsednik delavskega sveta.

Slovesni govornik je bil predsednik zbora delovnih ljudi Marijan Mayer. Leeta je v kronološkem zaporedju prikazal celoten razvoj tovarne od njenega nastanka do današnjih dni in posebej težavna obdobja, v katerih so že

razmišljali o ukinitvi proizvodnje, pa spet svetla, mnogo obetajoča, kjer je dosegla tovarna svoj dotakratni največji proizvodni uspeh z izvozom baterij v 17 držav.

Člani delavskega sveta so z burnim ploskanjem pozdravili odkrito besedo govornika, nato pa prešli na delovni program. Obravnavali so novo notranjo samoupravno organiziranost s predlogom dveh tozdov in delovno skupnostjo skupnih služb. Eden naj bi bil poslej v dosedanjem dislociranem obratu v Šentvidu pri Stični, drugi pa v novih prostorih v Stegnah. Člani delavskega sveta so se strinjali z novo orga-

Vrbec Francka, prva predsednica DS v Zmaju je tokrat predsedovala svečani seji, vodil pa jo je sedanji predsednik Kranjac Zdenko.

Odpiram današnjo svečano sejo delavskega sveta v okviru otvoritve nove tovarne in 55 letnici obstoja ter vse prisotne prisrčno pozdravljam, je dejala Francka Vrbec, naša upokojenka in prva predsednica DS v Zmaju

niziranostjo in razpisali zbor delavcev 23. t.m. v Ljubljani in 24. t.m. v Šentvidu.

V naslednji točki dnevnega reda je predsednik delavskega sveta ob 55-letnici delovanja tovarne podelil 45 delavcem "Zmaja" pismene pohvale in hkrati knjigo "40 let na čelu ZKJ", nato pa je podpredsednik občinskega odbora Rdečega križa občinske skupščine Ljubljana-Šiška tovariš Vrhovec podelil še 19 krvodajalcem iz Zmaja pismena priznanja in značke za njihovo večkratno humano in solidarnostno pomoč bolnikom.

Sledila je samo še obrazložitev in podelitev priznanj zunanjim sedelavcem in poslovnim partnerjem Zmaja, na kar je svečano sejo zaključila Vrbec Francka ter dodala, da celotnemu kolektivu želi še mnogo delovnih uspehov v novi in lepi tovarni ZMAJ.

My

TUKAJ JE NAŠ ZMAJ

Govor predsednika zbora delavcev na slavnostni seji delavskega sveta

Tovarišice in tovariši!

V prijetno dolžnost mi je, da na današnji svečani seji delavskega sveta kot predsednik zbora delovnih ljudi pozdravim člane delavskega sveta ter vse povabljene oziroma prisotne, še posebej tovarišico Vrbec Francko, prvo predsednico delavskega sveta, ki je leta 1952, torej pred 26 leti bila izvoljena, da vodi prvi samoupravni organ v našem Zmaju.

Upam si trditi, da v tistem času, takrat, niti najmanj

ni pomislila, da vstopa v zgodovino tovarne in da bo čez polnih 26 let kot naša upokojenka povabljena na današnjo sejo; še več, da ji častno predseduje.

Vse to pa ni slučajnost, kajti delavci Zmaja današnjega časa se lahko navdušujemo nad doseženimi uspehi in jih ustrezno overdotimo le tedaj, ko ne pozabljamo prehojene poti v 55-letnem obdobju naše baterijske tovarne z vsemi temnimi in svetlimi dogodki, težavami in uspehi in ob trdi vztrajnosti nekdanjih in sedanjih delavcev pri utiranju nadaljnjega obstoja in razvoja Zmaja do današnjega dne, do tega trenutka, ko lahko

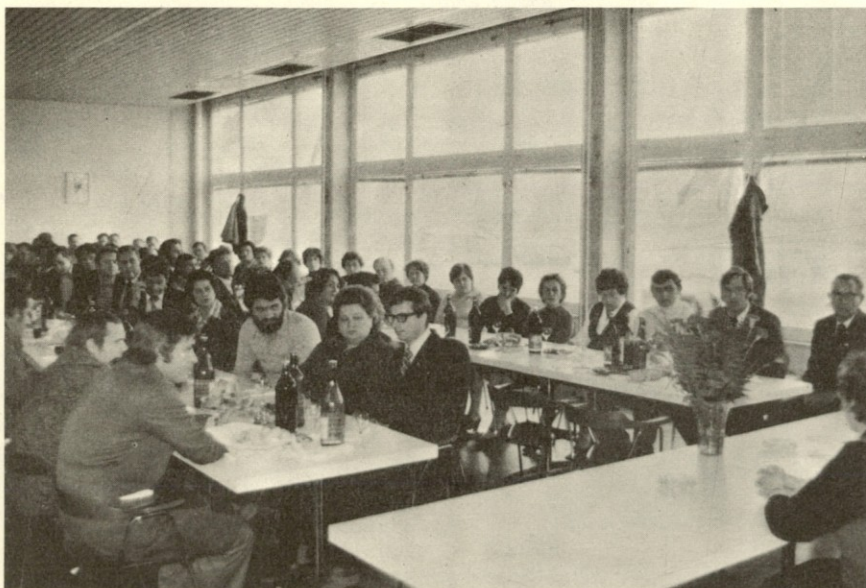
z obilico ponosa priznamo: tukaj je naš ZMAJ.

V stoletju, v katerem živimo, je tehnika doživela neverjeten napredek. Podlago za to iščemo v električni energiji in ta nova sila na začetku stoletja je večkrat vzbujala bolj preplah kakor veselje. V tej novi sili je bilo nekaj skrivnostnega in celo hudo nevarnega. Izraz tega občutja pa je bil instiktivno zadet prav z imenom, ki so ga pred več kot pol stoletja dali ustanovitelji majhnemu podjetju v beli Ljubljani - ZMAJ. Tako je ogenj bljuvavačoča hidra postal in ostal ime naše tovarne v današnji dan.

Ko danes ob našem delovnem jubileju ocenjujemo prehojeno pot in ko vsaj v mislih merimo padce in vzpone, moramo vsaj omeniti prvo sejo delavskega sveta pred 26 leti.

Zbrali so se in posedli za mizo, izvoljeni člani, resni in zaskrbljeni, na prvo in najtežjo sejo. Niso govorili o uspehih, ne o razvoju, pač pa le o obstoju.

Od 23. leta pa do prve seje delavskega sveta leta 1952 je Zmaj često menjaval dobička željne lastnike, ne da bi kdo namenil sredstva za razvoj tehnologije in za boljše delovne pogoje. V zastarelost in popolno izrabljenost tedanjega Zmaja se je od zunaj vrivala

Prizor iz naše jedilnice, v kateri je 8. novembra 1978 potekala svečana seja delavskega sveta in kateri so poleg članov prisostvovali še delavci, ki so prejeli pohvale in darila za uspešno delo, krvodajalci, vodje sektorjev in služb, predsedniki družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov ter novinarji.

Slovesni govornik na svečani seji delavskega sveta je bil predsednik zbora delovnih ljudi Mayer Marijan, ki je v kronološkem zaporedju prikazal celoten razvoj tovarne do današnjih dni.

misel o dokončni opustitvi slovenske tovarne baterij.

ZMAJ - ogenj bljuvajoča hidra je trznila. Zavihali so rokave tedanji delavci in napeli svoje moči do skrajnosti. Živ ogenj odpora med vojno, z žico obdane Ljubljane, in vnema takrat zaposlenih, da Zmaja oživlja in vzdržujejo za svobodni čas, je leta 1952 prasn timer novega odpora. Tokrat odpora proti ukinitvi tovarne baterij.

Uspeli so in Zmaj je dosegel vrhunec svoje moči. Že pet let za tem so izvažali baterije v 17 držav.

Čas pa je tekel in usmeril svoje kolesnice tudi v Zmaja - zelo globoko. Leta 1963 je Ljubljanski dnevnik zapisal v naslovu z debelimi črkami: Zmaj bo odpustil 400 delavcev. Temu naslovu je bil sicer na koncu postavljen vprašaj. Pa vendar - resno je bilo. Uspeli smo in vzdržali, še več, po raznih napornih akcijah smo obnovili velik

del strojnega parka z nakupom strojev na Dunaju.

Ponoven vzpon pa je bil podlaga za pomemben uspeh v letu 1968 ko smo starega Zmaja adaptirali in kupili v Angliji nove stroje za izdelovanje členov po sistemu paper-lined.

Vsa te leta pa je več ali manj tekla želja, da bi se moral Zmaj prostorsko razširiti. Za uresničenje takšnega načrta pa so delavci Zmaja v zadnjem desetletju ustvarjali otipljive pogoje ob spoznanju, da na stari lokaciji ni perspektive.

Delavci Zmaja, stalno navajeni na neko bojazen pred prihodnostjo in poleg tega navajeni kljubovati nezaželenim prepihom in ko smo obenem zaupali v našo vztrajnost in dosegli tudi izredne uspehe pri delu, smo se zbrali 9. decembra pred tremi leti na tem travniku in vzdali teme-

ljni kamen za Zmaja prihodnosti.

Danes imamo v tem Zmaju - v novem Zmaju - 7.000 m² površin, kar je enkrat več kakor na Šmartinski cesti. Vanj smo investirali lastna sredstva in kredit Ljubljanske banke. Naj še omenim, da je objekt grajen tako, da je možna nadaljnja širitev. Že sedaj pa so dani pogoji za hitrejši tehnološki razvoj, širitev programa in sodobno organizacijo tehnološkega procesa.

Tovarišice in tovariši!

Prihodnji mesec bo minilo 55 let odkar so na Mestnem trgu v Ljubljani v hiši prvega slovenskega župana Petra Grasellija zasvetile naše baterije. Vsa leta pred vojno so predstavljale luksuz. Danes pa od vseh porabljenih baterij v Jugoslaviji, jih je skoraj polovico z našo etiketo.

Baterija ZMAJ - ime je ostalo in mora ostati pojem našega izdelka tudi v prihodnje.

Ko danes, na svečani seji delavskega sveta v okviru uradne otvoritve novega Zmaja ustvarjamo vzdušje veselja nad doseženim uspehom, si lahko čestitamo. Obenem pa si zadajamo nove naloge za jutrišnji dan. Med te nedvomno sodi tudi stalno vrednotenje opravljenega dela.

Zavedati se moramo, da je novi Zmaj podoba sedanjosti, zrasel na trdnih koreninah, ki pa lahko tudi z leti oprhnijo, če ne bomo negovali njegove krošnje. To pa pomeni, nadaljevati naš razvoj z raz-

/naslednja stran/

/s prejšnje strani/

govor predsednika zbora

vojem v svetu, slediti času,
novi tehnologiji in drugim
razmeram, ki so bistvenega
pomena za naš nadaljnji
obstoj.

Jutrišnji dan, 9. november
1978 bo zapisan v našo
zgodovino z dopolnilom:
Dan začetka nove dobe za
starega, 55-letnega Zmaja.
Dan, ko se začenja nova
prihodnost in dan, ko nas
vse zaposlene v Zmaju ob-
vezuje, da bomo ustvarjali
in uresničevali vedno boljši
jutrišnji čas.

Pogoji za ta namen so že
ustvarjeni.

Priče smo tega dogodka!

Pohvale in darila, knjige:
40 let na čelu ZKJ, je 45.
delavcem izročal predsednik
DS. Na sliki: Gerdina Anton
sprejema pohvalo in darilo.

Pohvale in darila

Na svečani seji delavskega
sveta dne 8. novembra 1978
je 45 delavcev Zmaja prejelo
pohvalo in knjigo "40 let
na čelu ZKJ":

HOČEVAR Drago
NOVAK Ciril
ERJAVEC Slavica
KERZNAR Marija
LAVRIČ Nežka
PETEK Rozina
PRIMC Jožefa
PUNGERŠIČ Marija
VIDIC Danica
BOLTA Janez
GERDINA Anton
GROŠELJ Oto
MUHIČ Vinko
POKOVEC Dušan
SETNIKAR Anton
TISU Mirko

TRATNIK Janez
VEZJAK Franc
PEPIČ Sulejman
VARDIČ Ilija
VUJAKOVIČ Ljubiša
ROM Meda
KOLAR Slavica
ŠTEFANČIČ Marija
NERAT Anton
MARKOVIČ Milica
NOVAK Anica
ERBEŽNIK Lado
SOTLER Angelca
PRISTOPEC Julka
ŠRIBAR Slavica
KASTELIC Anica
KASTELIC Avgust
ERJAVEC Albin
ŠUŠTAR Franc
KONČINA Stane
KOPREK Poldka
OTRIN Mara
OSTANEK Jožef
KRAŠEVEC Miro
DUŠA Štefanija
PUŠ Majda
GAMZE Anica
BRULC Štefan
LIPOVEC Ivan

zmaj
55
1923 - 1978

Priznanja krvodajalcem

Podpredsednik občinskega odbora Rdečega križa občinske skupščine Ljubljana-Šiška tovariš Vrhovec je podelil priznanja našim delavcem, ki so pet in večkrat darovali kri. Orisal je pomen te izredno humane akcije ter se vsem darovalcem krvi zahvalil.

Priznanja so prejeli:

BOLTA Janez	5x
CERAR Franc	5x

ERBEŽNIK Lado	5x
HAJDAROVIC Anka	5x
HOČEVAR Drago	5x
JERŠE Marjan	5x
PUC Anica	5x
ŠALEJ Anton	5x
ŽELEZNIK Anton	5x
KONČINA Stane	10x
MIKLAVEC Stanka	10x
REBERNIK Janez	10x
PRISTOPEC Julka	10x
SIRNIK Vera	10x
KRISPER Brigita	10x
MAJNIC Marija	15x
ŠTIH Milan	15x
DRČAR Jernej	22x
BOLTE Metod	37x

BOLTE Metod - že 37 kratni darovalec krvi

Zmaj s televizijskega ekrana

Na dan otvoritve novega Zmaja 9. novembra 1978 smo v večernem televizijskem dnevniku ob 19.30 uri videli tudi slikovni zapis s svečanosti ter iz same proizvodnje baterij. Tekst je pripravil novinar Jančar Janez, napovedovalec pa je začel z napovedjo:

Čeprav s prometno varnostjo še ne moremo biti zadovoljni, pa smo toliko bolj veseli vsakega delovnega uspeha, ki pomeni možnost za boljše izrabo uma in razpoložljivega znanja. To velja tudi za novo tovarno baterij v Stegnah. Delovni kolektiv Zmaja je namreč z današnjo otvoritvijo nove tovarne uresni-

čil del svojih načrtov, ki sledijo zahtevam domačega in tujega tržišča. Ob tej priložnosti je sekretar mestnega komiteja Zveze komunistov Ljubljana Marjan Orožen podčrtal pomen nove prisobitve, ki je tudi sad dobrega sodelovanja raznih strokovno usposobljenih ustanov.

Konec leta 1975 je bil položen temeljni kamen za novo tovarno, v kateri se je začelo izdelovanje baterij letošnjo jesen. Resda so delovni stroji samo preseljeni, toda v novih obratih, ki merijo skoraj 7 tisoč kvadratnih metrov, bodo že drugo leto nastajali novi, popolnejši izdelki. Tovarna Zmaj, ki v tem trenutku na domači trg daje kar polovico jugoslovanske proizvodnje raznih baterij, vidi svoj obstoj v izpopolnjenem delovnem programu. To so alkalne baterije, ki bodo sposobne napajati z energijo najzahtevnejše profesionalne naprave doma in v tujini.

Drugo leto jih bo kolektiv, ki šteje 430 članov, izdeloval sam. V sodelovanju s Strojno fakulteto, Inštitutom Jožef Stefan, Inštitutom za celulozo in papir ter Raziskovalno skupnostjo Slovenije so delavci Zmaja razvili vso potrebno zahtevno tehnologijo. Novi izdelek pa jim odpira velike možnosti hitrejšega napredka. V okviru sestavljene organizacije Iskra, ki so se ji pridružili leta 1973, bodo uspešno prodrli na tuji trg, kjer imajo že za okoli 600 tisoč dolarjev sklenjenih pogodb. Tak razvoj pa jim bo tudi omogočil, da bodo najbolj neposredno preverjali svoje znanje, razvoj in tehnologijo. Obe nem pa bodo edino tako lahko še naprej uresničevali razvojne težnje republike in Ljubljane, da mora razvoj industrije sloneti na nenehni uporabi lastnega znanja, v povezavi z raznimi raziskovalnimi in strokovnimi ustanovami.

Prejeli so državna odlikovanja

MIKLAVEC Stanka
RED REPUBLIKE Z
BRONASTIM VENCEM

Delavka se je leta 1943 vključila v aktivno delo in ves čas okupacije delala kot obveščevalka in kurirka. Poleg tega je z mladinci delala za partizanske enote (zbiranje hrane, sanitetnega materiala, propagandne akcije) in bila 1944 sprejeta v SKOJ. Leta 1947 je odšla na mladinsko delovno akcijo Šamac - Sarajevo in 1948 je bila sprejeta v ZKJ. Ko je 1953 prišla v tovarno Zmaj je nadaljevala s svojim družbenopolitičnim delom in se aktivirala kot član izvršnega odbora sindikata, večkrat je bila predsednik samoupravne delavske kontrole, večkrat članskega sveta, član upravnega odbora, delegat v zboru združenega dela; prav tako se je vključila v delo v krajevni skupnosti.

V tovarni Zmaj je nastopila delo kot predelavka in postopoma se je usposabljala preko obratnega kontrolorja, oddelkovodje, inštruktorja delavcev do pomočnika vodje izmene. Pozna vse delovne naloge in lahko uspešno nadomešča vodjo izmene v odsotnosti.

Njen osebni napredek je rasel vzporedno z napredkom tovarne in je tudi njena zasluga, da je tovarna ena od najstabilnejših, saj je tovarišica Miklavčeva vedno znala vsklajevati in uspešno reševati interese tovarne in posameznikov. Kot sodelavka je cenjena, upoštevana in kreativna.

Predlagana je za odlikovanje kot angažirana samoupravljalica, disciplinirana delavka z močnim občutkom odgovornosti in pripadnosti kolektivu, za tovariški odnos do sodelavcev in dolgoletno zvestobo kolektivu.

SLEMNİK Milan
RED DELA Z ZLATIM VENCEM

Izhaja iz delavske družine, oče je bil borec za Koroško, član ZKJ. Po izučitvi za KV-delavca se je za dve leti zaposlil, nato pa nadaljeval šolanje na tehniški srednji šoli in se ponovno zaposlil. Ob delu je končal VEKŠ in si pridobil poklic diplomiranega ekonomista. Že v času rednega šolanja in kasneje kot član ZK je aktivno delal v mladinski organizaciji; predsednik aktiva na TSŠ in član OK ZSM Ljubljana. Trikrat je bil tudi v mladinski delovni brigadi - nazadnje kot komandant. V Mariboru je ob delu opravljal dolžnosti predsednika OK ZSM Maribor-Center, bil član OK ZK in predsednik ter član ideološke komisije Okrajnega komiteja ZSM Maribor. Od prve zaposlitve dalje je tudi aktivno delal v samoupravnih organih in bil večkrat predsednik samoupravnih teles. V tovarni Zmaj je kot sekretar OOOZK veliko prispeval, da so se samoupravni odnosi, prej zrahljani, bistveno izboljšali.

V tovarno Zmaj je prišel leta 1966 in opravljal delo referenta za kooperacijo. Postopoma je napredoval preko vodje priprave dela, vodje obrata Ljubljana do imenovanja za direktorja leta 1973. V letu 1977 je bil ponovno izvoljen za individualnega poslovnega organa. V času, odkar opravlja naloge direktorja, je organizacija dosegla pomembne delovne uspehe, od katerih bi posebej izdvojili:

- utrditev notranjih razmer v kolektivu z razvejanim sistemom samoupravljanja, utrditvijo medsebojnih odnosov, uveljavitvijo teamskega dela, s šolanjem in napredovanjem lastnih kadrov, s čimer je skoraj povsem odpravil hitro menjanje vodilnih kadrov in utrdil notranji samoupravni red,
- vključitev DO v proces širšega samoupravnega povezovanja, katerega rezultat je bil integracija v SOZD Iskra,
- širša naslonitev na lastne kadre in znanje ter povezava z domačimi znanstveno raziskovalnimi institucijami, katerega rezultat je bil osvojitve dveh novih sistemov baterij, ki jugoslovansko baterijsko proizvodnjo približujejo svetovnemu razvoju,
- izgradnja nove tovarne na novi lokaciji, ki omogoča nadaljnji uspešni razvoj te 55-let stare proizvodnje in saniranje slabih in neustreznih delovnih pogojev, ki jih je pogojevala stara lokacija, kjer je bila tovarna že od leta 1929. Nova tovarna je bila zgrajena z naporom delovnega kolektiva, ki je za baterijsko proizvodnjo v neugodnih gospodarskih razmerah pričel gradnjo z lastnimi sredstvi in jo s pomočjo kreditov in z lastnim odrekanjem v roku dokončal.

Za odlikovanje ga predlagamo zaradi uspehov, ki jih je kolektiv dosegel v veliki meri tudi po njegovih zaslugah, kljub neugodnim gospodarskim razmeram, požrtvovalnega dela, velikega občutka odgovornosti in pripadnosti delovni organizaciji.

NEMEC Marija

RED ZASLUG ZA NAROD
S SREBRNIM VENCEM

V času okupacije se je delavka s starši selila iz Birčne vasi pri Novem mestu na Travnici dol pri Uršnih selih. Kot članica SKOJ je pomagala partizanskim štabom in bolnišnicam (nabiranje čajev, pospravljanje prostorov). Njen oče je bil interniran v taborišču na Rabu. V tovarni Zmaj je zaposlena od 1954 leta, vseskozi kot knjigovodja. Njena odlika je delovna disciplina in pripravljenost pomagati sodelavkam pri izvrševanju delovnih nalog. Vedno je pripravljena delati preko delovnega časa in že 13 let vztrajno dela kot blagajnik vzajemne pomoči. Tudi v samoupravi je bila večkrat član delavskega sveta, komisije za medsebojna razmerja, upravnega odbora, stanovanjske komisije in druge. Včasih je v krajevni skupnosti v organizaciji RK veliko pomagala pri zbiranju materiala.

Za odlikovanje je predlagana zaradi dolgoletne zvestobe kolektivu, delovne discipline in delovanja v samoupravnih organih.

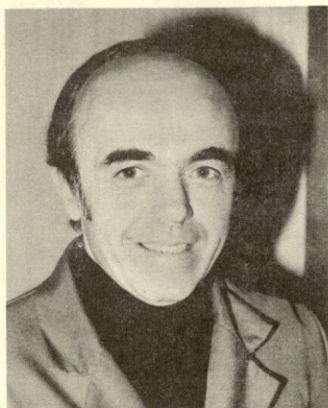
STRAH Agata

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

Strah Agata je bila v času od leta 1941 do 1945 v večih taboriščih v Nemčiji, kamor je bila transportirana s svojimi starši in sorodniki. Težka otroška leta niso vplivala, da ne bi vestno in pošteno delala na najtežjih delovnih mestih v tovarni, kjer so včasih delali le moški. Vedno je sodelovala v samoupravljanju (član delavskega sveta, večkrat; član izvršnega odbora sindikata, samoupravne delavske kontrole) in s konstruktivnim delom prispevala svoj delež, da se je samouprava praktično potrjevala. Kot delavka ne opravlja samo dela, ki se od nje zahtevajo, pač pa opozarja tudi na slabo kvaliteto izdelkov, tako da je število izmeta minimalno in dosega v svoji skupini lepe uspehe. Z ozirom na dolgoletno delo je usposobljena, da popravlja sama okvare na stroju in dela veliko del, za katera ni posebej plačana. Od sodelavcev je cenjena in zaradi vzglednega dela in odnosa vzor.

Predlagana je za odlikovanje zaradi dolgoletne zvestobe tovarni, konstruktivnega dela, občutka odgovornosti in tovarištva.

odlikovanja

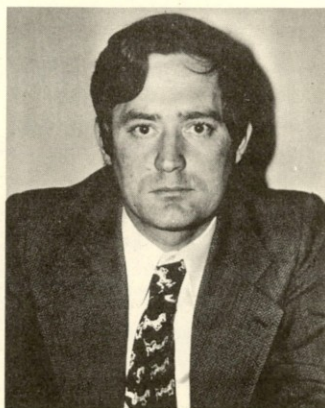
STRMOLE Ignac

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

V času okupacije je tovariš Strmole živel v rodnem kraju Stični in se ni organizirano udeležil NOB zaradi specifične bolezni (hemofilije). V tovarno Zmaj je prišel že leta 1957 na delovno mesto skladiščnika. Postopoma je napredoval preko pomožnega operativnega planerja, pomočnika terminerja-lanserja do planerja-terminerja. Delo opravlja vestno, vedno je tudi pripravljen sprejemati dodatne naloge, ki ne sodijo v njegov delokrog. Pri organizaciji in razporeditvi planskih nalog daje konstruktivne predloge za izboljšanje. Kot sodelavec je dober tovariš, cenjen in zna pridobiti ljudi za skupno stvar. Njegova kvaliteta je tudi poštenost in organizacijske sposobnosti kot npr. priprava in vodenje raznih proslav, srečanj, krvodajalskih akcij, športnih srečanj; uspešno je znal pridobiti ljudi za vpisovanje posojila za ceste. V tovarni se je angažiral pri

uvajanju internih samoupravnih aktov in je aktiven član samo. upravnih organov in komisij (predsednik izvršnega odbora OOS že najmanj 3 mandate, delegat v SIS za vzgojo in izobraževanje, za kulturo, za telesno kulturo, član disciplinske komisije in drugih, vodja delovne skupine) Tov. Strmole je izredno aktiven v krajevni skupnosti. Od leta 1951 do 1961 je bil član KUD Stična, deluje v gasilskem društvu in se vedno angažira pri delu in akcijah za razvoj svojega kraja (v odboru za elektrifikacijo in za druge komunalne ureditve). Je član SZDL in deluje v šolskem svetu ter je bil delegat v zboru združenega dela dva mandata.

Za odlikovanje ga predlagamo zato, ker je delavec z velikim občutkom odgovornosti, pošten in tovariški, samoiniciativen in požrtvovalen, kadar gre za interes kraja ali delovne organizacije, in ker je s svojim dolgoletnim delom v tovarni veliko prispeval za uspešen razvoj.

SMOLIČ Franc

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

Izhaja iz delavske družine (oče je bil udeleženec NOB). Po končani I. stopnji pravne fa-

kultete se je zaposlil in nadaljeval študij na FSPN in po zaključku II. stopnje vpisal III. stopnjo na isti fakulteti. S svojim angažiranim delom je pričel že kot mladinec na gimnaziji. Udeležil se je tudi dveh mladinskih delovnih brigad in se posebno aktiviral pri delu sindikata (tajnik, predsednik, član IO sindikata delavcev prometa in zvez).

Kot komunist se izredno zavzema za dosledno izvrševanje zastavljenih ciljev, kritično in samokritično osvetljevanje problemov in za celovit sistem informiranja vseh zaposlenih delavcev. Zaradi osebnih kvalitet je bil delegat na 8. kongresu ZKS. Tudi v krajevni skupnosti so ga izvolili za delegata, deluje pa tudi kot mentor pri delu mladinske organizacije. Posebno se angažira pri uveljavljanju samoupravnih odnosov v našem kolektivu. Veliko je pripomogel k dobri pripravi gradiv za samoupravno odločanje in informiranje delavcev. Sodeluje v številnih strokovnih in samoupravnih komisijah. Bil je član delavskega sveta skupnih služb,

član republiške skupnosti za otroško varstvo, član uredniškega odbora, sodnik porotnik pri Okrožnem sodišču, delegat pri DU Boris Kidrič, glavni in odgovorni urednik glasila delovne organizacije in član uredniškega odbora glasila v SOZD Iskra, član IO za štipendiranje v občini Ljubljana-Center in delegat Ljubljanske banke.

V svoji 10-letni delovni dobi je opravljal dela in naloge na kadrovskem, pravnem in splošnem področju. Od 1974, odkar je v naši tovarni opravlja dela vodje splošno kadrovskega sektorja, lahko posebno izdvojimo delo na samoupravnih splošnih aktih, kjer nismo

posnemali šablon, pač pa smo vgrajevali svoje lastne izvirne rešitve. V obdobju njegovega dela se je zmanjšala fluktuacija delavcev, porastel je interes za izobraževanje ob delu in uveljavil se je princip rasti lastnih kadrov.

Za odlikovanje je predlagan kot angažiran samoupravljalec, dober in kreativen delavec in organizator ter dober tovariš.

SREBRNJAK Ivanka

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

V dolgoletnem delu v organizaciji Zmaj (od 1956) je tovarišica Srebrnjakova na delovnih mestih v neposredni proizvodnji pokazala svojo zavzetost, kar se je kazalo zlasti pri kvaliteti izdelkov. V preteklosti, ko je bila zelo pomembna pripravljenost za delo ob vsakem času, je vedno sodelovala in požrtvovalno delala za tovarno (kurjenje peči ob 4^h zjutraj). Kot samoupravljalica je bila večkrat član delavskega sveta, član izvršnega odbora sindikata, upravnega odbora, disciplinske komisije, stanovanjske komisije, član komisije za ocenjevanje delovne uspešnosti, delegat v SIS za zdravstvo. Povezovanje samoupravljanja in dela je njena odlika, prav tako korekten odnos do sodelavcev.

Za odlikovanje je predlagana, ker je vestna, požrtvovalna in dolgoletna delavka v Zmaju, ker je uspešna samoupravljalica in korektna sodelavka.

SREBOTNIK Franc

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

V tovarno Zmaj je tovariš Srebotnik prišel leta 1960 in se zaposlil kot tehnični risar. Ob delu se je izobraževal na srednji tehnični šoli in kasneje na I. stopnji fakultete, obenem pa napredoval na delovnem mestu preko elektrotehnika, planerja, tehnologa, glavnega tehnologa, do vodje tehniško tehnološke priprave dela.

Svojo formalno strokovno usposobljenost je izkazoval pri delu, kjer je dosegal nadpovprečne uspehe. V zadnjem obdobju dveh let je na inventivnem področju dosegel izredne uspehe - razvil je poseben postopek izdelave specialnih baterij, katerega smo tudi patentno zaščitili. Posebno zadovoljstvo zanj je bilo, ko je strokovni team, (za teamsko delo ima izreden smisel) uspel iz kladičnega sistema izdelave baterij predelati na sistem paper-lined. Delo opravlja z velikim občutkom odgovornosti, prevzema dodatna dela in je pripravljen delati ob vsakem času. Dovzeten je za vse novo,

entuziast; zato je postal strokovnjak, ki je vzor drugim.

Izredno tovariški, s poslušom za malega človeka, ustvarja pristne odnose med sodelavci in s tem vpliva na dobro in kreativno delo. Kot samoupravljalec je bil član delavskega sveta, upravnega odbora, član disciplinske komisije, predsednik samoupravne delavske kontrole in predsednik zbora delavcev.

Za odlikovanje je predlagan, ker je izreden strokovnjak, kreativen, vesten in požrtvovalen, izreden tovariš in pošten.

VARDJAN Mara

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

Dolgoletno delo v tovarni (od 1954) je pokazalo, da je tovarišica Vardjan izredno delavna, požrtvovalna, z močnim občutkom odgovornosti. Zaposlila se je kot delavka v neposredni proizvodnji in ob dopolnilnem izobraževanju napredovala preko kontrolorja, poenterja, administratorja, tajnice direktorja, vodje administracije do referenta v splošno kadrovskem sektorju. Zaradi poznavanja problema-

/naslednja stran/

odlikovanja

tike dela je priljubljena med delavci in tudi dobra tovarišica. Delo je vedno uspešno povezovala s samoupravljanjem in je bila večkrat imenovana v razne organe in komisije: blagajnik in evidentičar v OOKZ, član odbora za oceno kršitev delovnih obveznosti, vodja delegacije SIS za zaposlovanje, delegat SIS, član disciplinske komisije, samoupravne delavske kontrole, komisije za medsebojna delovna razmerja, član plenuma Zveze sindikatov kemijske industrije in drugo.

Zaradi dolgoletnega požrtvovalnega dela, prepletenega s samoupravnim delovanjem in tovarištva, je predlog za odlikovanje utemeljen.

KOROŠEC Štefka

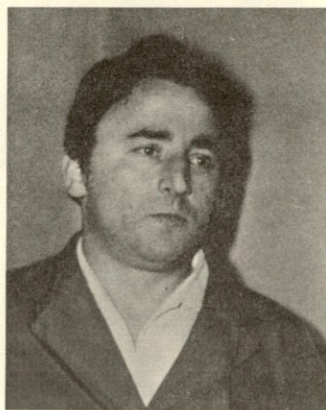
RED DELA S SREBRNIM VENCEM

V tovarni Zmaj je zaposlena od 1954 kot delavka v neposredni proizvodnji. Odlična delavka in samoupravljalica (večkrat članica izvršnega odbora sindikata ter delavskega sveta,

upravnega odbora delovne enote, disciplinske komisije, komisije za sprejem in odpoved, delegat v SIS za raziskovanje), je cenjena od sodelavcev in jim je obenem za zgled.

Njeno tovarištvo ima odziv na sredino, kjer dela, tako da je skupina ustvarjalna, prizadevna in uspešna tako v delu kot v samoupravljanju.

Za odlikovanje je predlagana zaradi dolgoletne privrženosti kolektivu, tovarištva in dela v samoupravnih organih.

KRANJAC Zdenko

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

Ob vstopu v tovarno Zmaj (leta 1962) je imel poklic mizarja in potem je ob delu doštudiral srednjo šolo in skoraj že dokončal višjo. Vzporedno s študijem je napredoval pri delu preko evidentičarja, skladiščnika, dokumentarista, analitika, tehnologa do vodje operativne priprave dela proizvodnje. Svoje znanje je dopolnjeval z vrsto tečajev in seminarjev. Poleg uspešnega dela predvsem izstopa njegova družbenopolitična vloga, kjer ima številne funkcije in naloge. Bil je dvakrat predsednik delavskega sveta, član delavskega sveta SOZD Iskra, tajnik odbora za narodno obrambo, sekretar OOKZ - 2

mandata, predsednik izvršnega odbora sindikata, član sekretariata ZMJ, večkrat član sekretariata OOKZ, član upravnega odbora, član komisije za sprovajanje Zakona o združenem delu in drugih komisij. Tudi v krajevni skupnosti deluje - delegiran je za zbor potrošnikov. Njegova posebna zasluga je uspešno sprovajanje samoupravljanja na vseh področjih in posebej je dobro urejena notranja samouprava v primerjavi z nekdanj.

Za odlikovanje je predlagan zaradi uspešnega uvažanja samoupravljanja na vsa področja dela, zaradi vestnega dela, zvestobe kolektivu ter čuta odgovornosti.

JAKOMIN Milan

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

V sorazmerno kratkem času (prišel je 1974) je pokazal veliko prizadevnost, kar se odraža v delovanju njegovega najožjega kolektiva - avtoparka. Prej je bila ta služba privesek nabavne službe, z novo organizacijo, predvsem pa z njegovo zaslugo se je avtopark povsem osamosvojil in razvil (dokupili so 3 kombije in 1 tovornjak). Njegova kvaliteta je dobra organizacija dela (šoferji so prej sami popravljali vozila, zdaj je

to organizirano smotrno; racionalno izkoriščanje vozil - včasih so imeli veliko prevoženih "praznih kilometrov"). Veliko se delavec udeleži v samoupravi. Je predsednik izvršnega odbora OOS, član koordinacijskega odbora sindikata SOZD Iskra, član sekretariata OOZK, bil je član delavskega sveta, tarifne in drugih komisij. Kot predsednik izvršnega odbora sindikata je vključen v vse organe in komisije. Uspešno delo sindikata se izraža v tem, da je le-ta ustvarjalno vključen v vse organe, kar se za popreje ne bi moglo trditi.

Predlagan je za odlikovanje kot uspešen samoupravljaec, odličen organizator in dober tovariš.

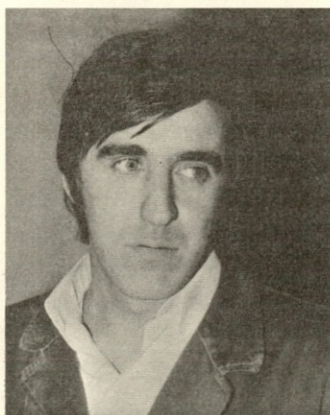

KOCMAN Marija
MEDALJA DELA

V tovarno Zmaj je delavka prišla 1966 leta, na delovno mesto v neposredni proizvodnji. Ob delu je končala administrativno šolo in se na delovnem mestu tajnika organov upravljanja potrdila ter se še naprej izobraževala. Študira na Višji upravni šoli in se kljub nekaterim osebnim težavam nenehno izkazuje kot izredno vestna, natančna, kreativna in hitra delavka, ki se ne brani sprejeti delo tudi izven rednega delovnega časa.

Kot samoupravljalca je prav tako polno angažirana. Bila je član delegacije v tovarni za zbor združenega dela, predsednik odbora za informiranje, član sekretariata OOZK (2 mandata) in namestnik sekretarja, sekretar OOZK, predsednik aktiva ZSMS, član uedniškega odbora tovarniškega glasila, član delavskega sveta. Kot tajnik pa sodeluje pri vseh organih upravljanja. V krajevni skupnosti, kjer stanuje, je evidentičar in blagajnik OOZK. V času ko je bila predsednik aktiva OOZSMS je njena samoiniciativnost močno izstopala; dotedaj mlačna organizacija je zaživela aktivno, se vključevala v samoupravo in doživela pravi razcvet.

Za odlikovanje je predlagana zaradi večletnega plodnega dela na delovnem mestu in samoupravljanju, zaradi požrtvovalnosti in vestnosti.

BREZOVAR Franc
MEDALJA DELA

V tovarno je prišel leta 1974 in v tem dokaj kratkem času pokazal svojo veliko strokovno usposobljenost, ki jo je pripravljen prenašati tudi na svoje sodelavce. Svoje strokovno znanje izpopolnjuje s šolanjem in predlaga izboljš-

šave in inovacije, za katere ne zahteva denarnega nadomestila. Pripravljen je delati preko delovnega časa brez plačila (ko je bila okvarjena centralna kurjava) in s svojim tovariškim odnosom ugodno vpliva na počutje delovne skupine. Kot samoupravljaec je delegat v SIS za stanovanjsko gospodarstvo.

Predlagan je za nagrado zaradi svoje kreativnosti, samoiniciativnosti, strokovnosti in tovarištva.

ŽELEZNIK Anton
MEDALJA DELA

V tovarno je prišel leta 1971 kot voznik in vseskozi dokazoval svoj korekten odnos do tovarišev, vozila. Je izredno dober in skrben šofer, vesten, hiter ter z močnim občutkom odgovornosti. V sedmih letih je službeno prevozil 230.000 kilometrov brez sleherne nesreče, niti ni bil kaznovan zaradi prekrškov. V svojem poklicu dokazuje humanost, ki je na tako visoki stopnji, da služi kot vzgled drugim in je zato celoten kolektiv voznikov zdrav in učinkovit. Kot samoupravljaec je bil član disciplinske komisije, tarifne komisije, predlagan

/naslednja stran/

odlikovanja

za člana delavskega sveta. Včasih je aktivno sodeloval v turističnem društvu občine Kamnik.

Za odlikovanje je predlagan zaradi svojega izjemno kvalitetnega dela, občutka odgovornosti, humanosti in tovarištva.

VELIKONJA Božidar
MEDALJA DELA

Delavec je s svojim delom v tovarni Zmaj (od leta 1971) pokazal svoje odlike kot delavec, tovariš, socializator, racionalizator in samoupravljalec.

Na delovnem mestu ključavničarja v proizvodnji se učinkovitost odraža v produktivnosti njegove linije, kateri je vodja. Kolikor mu dopušča delo, koristi vmesni čas za izboljšanje tehniških rešitev in povečanju produktivnosti linije in se je večkrat uveljavil kot uspešen racionalizator. Njegova kvaliteta je, da tesno sodeluje s sodelavci in neposredno podrejenimi in ježato

uspeh njegove delovne skupine očiten v materialnem smislu in obenem ustvarja vzdušje tovarištva, pristnosti in dobrih medsebojnih odnosov. Kot samoupravljalec je tvoren prenešalec informacij in zastopa delovno skupino z jasnimi stališči. Je član delavskega sveta, komisije za pripravo tozdiranja in član komisije za ocenjevanje delavčeve učinkovitosti.

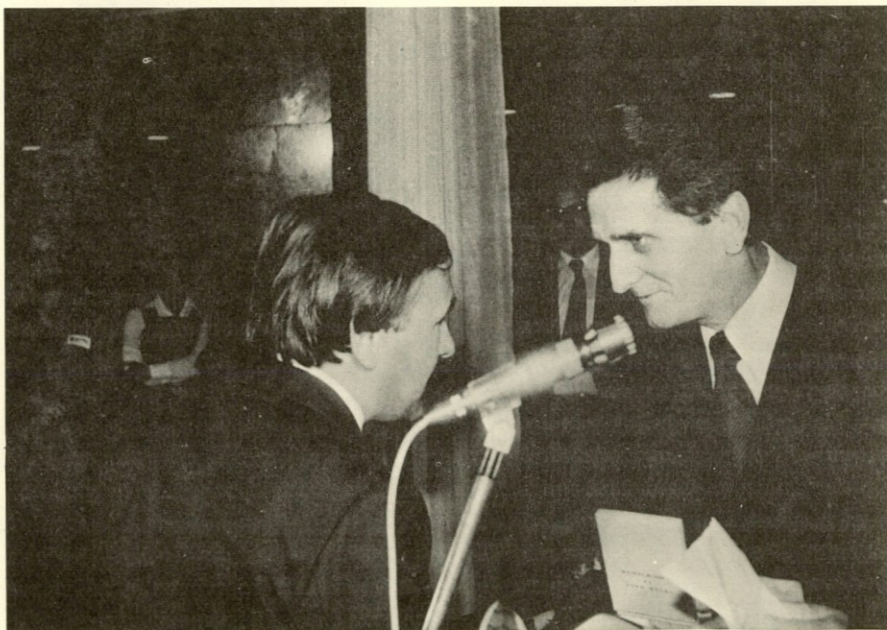
AMBROŽ Alojzija
MEDALJA

V tovarno Zmaj je prišla 1965 leta in vseskozi dela na specialnih baterijah. Kot proizvodna delavka kljub ozkemu kro-

gu znanja obvlada veliko več, kot se pričakuje od njenega delovnega mesta, je samoiniciativna in kreativna. Mnogo se angažira na samoupravi v delovni organizaciji in krajevni skupnosti. Večkrat je že bila član in blagajnik v izvršnem odboru sindikalne organizacije, član delavskega sveta in upravnega odbora, delegat v zboru združenega dela, član komisije za medsebojna delovna razmerja in drugih. Tudi v aktivu ZSMS je bila delovna, ko je bila še član. Njena posebna zasluga je, da je pridobila mnogo sodelavcev za vpis posojila za ceste. Zelo se angažira tudi pri organizaciji krvodajalskih akcij in zbiranju prispevkov za RK.

Predlagana je za odlikovanje zaradi kvalitetnega dela na delovnem mestu in sodelovanje v samoupravljanju.

Podpredsednik Skupščine mesta Ljubljana LUKEŽ Niko je podelil državna odlikovanja 17 delavcem

Proslava ob zaključku slovesne otvoritve

Zaključek slovesne otvoritve Zmaja v okviru 55-letnice obstoja je bil v petek 10. novembra 1978 ob 17. uri v hotelu LEV namenjen samo kolektivu Zmaja. Začel se je s kulturnim programom, katerega je povezoval Milan Kalan, član Mestnega gledališča ljubljanskega. Že uvodoma je zapel ženski pevski zbor "ZMAJ" Pahorjevo: Pesem žena. Nastopili so tudi člani primorskega akademskega zbora Vinko Vodopivec. S šaljivim monologom iz Jurčičevega Desetega brata o Krjavljahu pa je poslušalce razveselil tudi igralec MGL Janez Eržen. Pevski zbor "ZMAJ" pa je zapel še: "Leži, leži ravno polje" ter "V Gorenjsko oziram se".

Ob slovesnem trenutku je pristopil podpredsednik skupščine mesta Ljubljana Niko Lukež in podelil državna oslikovanja. Maršal Tito je najzaslužnejše v Zmaju odlikoval - skupaj 17 delavcev.

Seveda pa nismo prezrli tudi naših jubilarov, ki imajo že 10 in 20 letno delo. Umetniški izdelek kiparja Janeza Boljke pa je prejelo še 10 delavcev. Ob koncu programa pa je pevski zbor "ZMAJ" zapel še rusko narodno: "Osamljeno doni zvonček" in požel veliko priznanje za ubrano petje.

Po večerji pa smo se ob zvokih orkestra poveselili še pozno v noč. My

Slovesni govornik na proslavi ob zaključku otvoritve ZMAJA in 55 letnici obstoja je bil predsednik DS Kranjac Zdenko

Govor predsednika DS

Tovarišice in tovariši!

Danes, ko proslavljamo 55-letnico obstoja tovarne in ta naš pomembni jubilej združujemo z veliko delovno zmago, katere rezultat so novozgrajeni tovarniški prostori, se s kratkim sprehodom skozi desetletja spomnimo pomembnejših mejnikov iz zgodovine naše tovarne.

Za ustanovitveni datum tovarne štejemo 26. marec leta 1923, ko so Zadrúžna gospodarska banka in Dunajska tvrdka "Hydra" ustanovile delniško družbo za galvan-ske elemente in elektro-

tehniko. Tako se je začela prva organizirana izdelava galvanskih elementov v Sloveniji, na katere tradiciji nadaljujemo mi danes.

V kronologiji prvega desetletja obstoja zasledimo že leta 1925 likvidacijo delniške družbe ter prehod podjetja z odkupom delnic od tvrdke Hydra, popolnoma v slovenske roke. Novo vodstvo tedanjega podjetja je vso skrb posvetilo dvigu kvalitete in uveljavitvi na tržišču. Napredovanje proizvodnje in prodor na tržišče je narekoval, da podjetje

/naslednja stran/

govor predsednika DS

k splošnemu opisnemu imenu doda še posebno ime, tako je le temu leta 1927 dodano še ime Zmaj. Med pomembnejše dogodke spada tudi preselitev tovarne leta 1929 iz neustreznih prostorov na Miklošičevi cesti v novo adaptirane prostore odkupljenega Putingamovega posestva na Šmartinski cesti, kar je za tedanji obseg proizvodnje bilo nedvomno velikega pomena.

Med ostale karakteristike predvojnega obdobja velja omeniti izrazito sezonsko naravnost proizvodnje, tako je v povprečju 70 - 90 zaposlenih delalo le sedem mesecev na leto in med tem časom proizvedlo okrog 3,5 milijonov celic, kar ustreza približno enemu milijonu baterij.

V medvojnem obdobju se je delo v tovarni nadaljevalo le da se je število zaposlenih nekoliko znižalo. Prav posameznim članom Osvoobodilne fronte gre zasluga za nadaljevanje proizvodnje v tem času, ker so z veliko prizadevnostjo organizirali delo in vzdržali navkljub pogostemu preganjanju in delu v posebnih pogojih.

Po osvoboditvi se je tovarna vsled iztrošenosti delovnih sredstev in naprav še nadalje borila za svoj obstoj. Med takratne značilnosti lahko štejemo tudi priključitev tovarne najprej k Iskri, nato k Elmi, vse z namenom izboljšati si materialno osnovo in tako utrditi svoj obstoj. Obe združitvi nista prinesli pričakovanih rezultatov, zato

Ženski pevski zbor ZMAJ iz Šentvida pri Stični je na proslavi v hotelu LEV zapel štiri pesmi in s tem popestril kulturni program

je že leta 1950 tovarna postala ponovno samostojna. Šele po letu 1952 si je tovarna s sanacijo kvalitete in prodorom na tuja tržišča zagotovila solidnejše mesto in temelj za nadaljnji razvoj. Tega leta je bil izvoljen tudi prvi delavski svet v tovarni.

Prodor na tuja tržišča je imel za posledico povečanje obsega proizvodnje, razširitev asortimana in rast števila zaposlenih iz dotedanjih 110 na 400. Razširitev programa predvsem specialnih baterij in omejene prostorske možnosti so privedle leta 1956 do ustanovitve obrata v Šentvidu pri Stični, kjer se je na začetku izdelovala kartonska embalaža, pozneje pa še ogljeno grafitni izdelki ter drugo.

Resnejši posodobitveni poseg v izdelavo celic je bil narujen šele leta 1964 ko smo z uvozom že rabljenih strojev delno mehanizirali proizvodnjo ter tako zmanjšali za cca 30% delež ročnega dela. Ta delna

mehanizacija proizvodnje je v naslednjih letih izzvala pozitiven premik v strukturi strokovnih kadrov, kar je v času priprav za nadaljnjo modernizacijo odigralo ključno vlogo. Za prelomno obdobje lahko štejemo čas po letu 1967 ko smo bili priča obsežnim rekonstrukcijam in prostorskim adaptacijam v povezavi s prihodom nove strojne opreme, kupljene pri angleški firmi Vidor, kar je dotedanji napol obrtniški način izdelave baterij, dvignilo na raven moderne industrijske proizvodnje. Kontinuiteta modernizacije se je nadaljevala z osvojitvijo nove 9 V baterije zračnopolarizacijskega sistema v obratu Šentvid. Povečanje proizvodnje baterij, ki je v desetletju narasla od 21. milijonov celic v letu 1967 na 55 milijonov celic v letu 1977, za kar so bile izkoriščene vse prostorske možnosti, ki so jih nudili prostori na Šmartinski cesti, je že v letu 1974 narekovala odločitev o izgradnji nove to-

varne. Priprave na gradnjo so potekale vse do 9. decembra 1975 leta ko smo s položitvijo temeljnega kamna začeli z etapno izgradnjo novih tovarniških prostorov, katere smo v letošnjem letu z dograditvijo proizvodnih hal in aneksa s skupno površino 7.000 m² uspešno zaključili.

Ta kratki prikaz razvoja in prizadevanj kolektiva skozi desetletje bi bil nepopoln če ne bi omenili kvalitativnih sprememb, socialnih, idejnih in nazorskih ter njihovih revolucionarnih razsežnosti v delu in življenju kolektiva. Le kdo bi lahko ocenil pomen dejstva, posrednega in neposrednega odločanja, s katerim kolektiv posega v vse pore svojega dela in življenja. Ta zgodovinski skok, to nematerialno dobro sleherne- ga izmed nas bi lahko dojel le delavec izpred 30 in več let, ki teh pravic še ni imel.

Prav v letu ko proslavljamo 55-letnico obstoja so naši pogledi in akcije usmerjene v prihodnost. Tako bomo že v novo poslovno leto vstopili z novo samoupravno organiziranostjo dveh TOZD in delovno skupnostjo skupnih služb, kar bo prineslo novo kvaliteto v odločanju, dohodkovnem povezovanju in krepitvi samoupravnih vezi.

Dosežena stopnja razvoja materialna in samoupravna ter dolgoročnost zastavljenih programov so nam zadosten garant za doseganje še boljših rezultatov pri bodočem delu in za nadaljnji razvoj tovarne.

Na proslavi je 10 delavcev Zmaja prejelo plaketo v obliki umetniškega izdelka kiparja Janeza Boljke

Prav ti rezultati zavezujejo in terjajo še večjo organiziranost slehernega izmed nas pri čuvanju doseženega in nadaljnji graditvi boljšega jutri.

LETOŠNJI JUBILANTI 20 LETNEGA DELA

BERČAN Terezija
BRUS Marija
GRČA Marija
REGVAR Marija
SLAVIČEK Kati
TRDIN Ana
TURJAČANIN Marija
ZOREC Genovefa
MOSTAR Nada
DERČAR Emilija
MEDVED Marija
PETAN Albina
GAMZE Ana
SEDEJ Rozalija
JERLAH Cirila
PETELIN Urška
KRAŠEVEC Miro

LETOŠNJI JUBILANTI 10 LETNEGA DELA

JURAS Milko
BOLTA Janez
NERAT Anton
PIRC Janez
TKALEC Frančiška
AZINOVICH Stojan
SEMIZ Aleksa
MATJAŽ Tanja

Na proslavi v okviru otvoritve nove tovarne in 55 letnici obstoja ZMAJA je 10 delavcev prejelo plaketo in umetniški izdelek kiparja Janeza Boljke:

ŽAGAR Anton
ZALETEL Peter
PODRŽAJ Zlatko
JEŽ Zdravko
ČAMERNIK Janez
ŠALEJ Anton
MAYER Marijan
HREN Jože
OROŽIM Anton
FRANCELJ Rudolf

Kratek prerez skozi zgodovino Zmaja

Prvi začetki ZMAJA

Letos bo ob koncu leta poteklo natanko 55- let, odkar so prvič "zasvetile" ploščate baterije, izdelane v Ljubljani na Mestnem trgu št. 25 v poslopiju, ki je bilo last prvega slovenskega župana Petra Grasselija.

Dne 26. marca leta 1923 je bil namreč ob 16. uri v prostorih Zadružne gospodarske banke v Ljubljani ustanovni občni zbor delničarjev novoustanovljene tovarne za galvanične elemente in elektrotehniko z imenom "Hydra" s

sedežem v Ljubljani in z osnovno delniško glavnico 75.000 din. Teden dni kasneje je bila tovarna že vpisana v trgovski register pod številko 7726.

Čeprav je bila tovarna ustanovljena že meseca marca, so šele pozno jeseni prispele od Dunajskega partnerja stare, že obrabljene naprave za izdelovanje baterij in manjvreden material in surovine. Za tem je prišel tudi nemški strokovnjak, ki je - nam Slovencem prvi pokazal, kako se izdelujejo baterije.

V začetku decembra leta 1923 je bilo sprejetih v službo

prvih osem deklet iz Ljubljane in okolice.

Prve baterije so bile izdelane v drugi polovici decembra, nekoliko kasneje pa so jih naredili že po 500 komadov dnevno.

Dunajski strokovnjak Pavel Schönfeld, ki je bil tedanjim delavkam dodeljen kot inštruktor, ni bil nič kaj zadovoljen, če so se začeli zanimati za "skrivnost" izdelovanja baterij tudi drugi delavci. Zato sta takratni poslovodja Černe in Franjo Kristan (naš današnji upokojenec) spoznala, da se bosta marsičesa morala domisliti sama, česar "nista smela" vedeti in videti pri inštruktorju. Ustrezne literature ni bilo na razpolago. Marsikatero noč sta prebila v podjetju ob študiju, v lekarni pa kupovala destilirano vodo z namenom, da izboljšata kvaliteto baterij.

Po raznih dogodkih in po takratnem načinu dela je tovarna zahajala v vedno večjo izgubo, ki je samo v enem letu presegla 600.000

takratnih dinarjev. K tej izgubi je znatno pripomogla tudi neustrezna kvaliteta baterij, zaradi česar jih podjetje ni moglo uspešno plasirati na tržišče. Zato je 27. julija leta 1925 izredni občni zbor podjetja sklenil, da tovarna zaradi visokih izgub preide v likvidacijo.

Dolga desetletja najbolj uporabna ročna "preša" za stiskanje mošnjikov je postala simbol naše preteklosti. Montirana na posebnem stojalu bo poslej stalno razstavljena v bližini vhoda v ZMAJ

Delovni prostori na Mestnem trgu so bili po ugotovitvah takratnega vodstva neprimerni in premajhni za proizvodnjo baterij. Vodstvo družbe in Zadrúžna gospodarska banka je kupilo prostore bivše predilnice na Miklošičevi cesti 17, kamor se je po končani adaptaciji preselila tovarna Hydra leta 1924.

Zaradi naraščanja proizvodnega programa in uvajanja tržišča se je pokazala potreba, da dobi tovarna razen splošnega opisnega imena še posebno ime. Sklep izrednega občnega zbora je bil: "Glasom sklepa izrednega občnega zbora z dne 19. avgusta 1926 se glasi sedaj firma družbe: ZMAJ tovarna za galvanične elemente in elektrotehniko družbe z.o.z. v Ljubljani."

V Zmaju je bilo tedaj zaposlenih 30 do 40 delavcev, delovni pogoji pa so bili na primitivni ravni. Vendar se je število proizvodov večalo, prihajalo pa je tudi spoznanje, da sedanji prostori postajajo pretesni in nemogoči. Zato so se začeli ozirati po najemu ali nakupu novih prostorov. Končno se je tovarna Zmaj v jeseni leta 1929 preselila na Šmartinsko cesto, v objekte, v katerih je imela pred prvo svetovno vojno svoje prostore pivovarna Putingam. Za omenjene objekte so tedaj plačali 1.200.000 din, koliko pa je stala predelava, pa ni znano.

Na novi lokaciji na Šmartinski cesti bo tako Zmaj ostal skoraj 50 let.

"ZMAJ" med obema vojnama

Po šestih letih obstoja tovarne in po preselitvi na Šmartinsko cesto so delavci za takratne razmere dobili-

znatno boljše delovne pogoje. Sicer pa je bilo v celotnem obdobju med obema vojnama proizvodnja izrazito sezonska. 60 do 90 zaposlenih je bilo več kot polovico leta, od februarja do julija na brezplačnem dopustu. Baterije so izdelovali le za domači trg, saj do izvoza nikoli ni prišlo. Baterije so bile pred vojno precej drage in veliko ljudi jih je prištevalo med luksuzne predmete.

Povprečna predvojna letna proizvodnja je znašala okrog 3.500.000 členov, ki so bili izdelani na starih in izrabljenih strojnih napravah. Vsa ta dolga leta se strojni park ni niti najmanj spremenil ali izboljšal. V tem času je Zmaj izdeloval predvsem BD baterije (3R 12), BC (2R 10), EJ (R 20) in BA elemente.

Plače so znašale 2,75 din do 4,25 din na uro, kar je v povprečju 3,50 din na uro. Nobena delavka ni imela letnega dopusta in ni bila pokojninsko zavarovana. Prav tako v tistem času ni bilo nobene zaščite delavk, ničesar ni bilo storjenega za preprečevanje nesreč pri delu in za zaščito mater.

V tistem času je vladalo v Zmaju zelo mučno vzdušje, ki je bilo posledica klerikal-

Delegacija Zmaja na 1.majski paradi v Beogradu leta 1946. Na levi je Emica Jakopič in na desni Anton Škofic, danes oba Zmajeva upokojenca.

nega vodstva, ki je hotelo tovarno spremeniti v klerikalno politični tabor.

Do leta 1934 ni bilo v tovarni nobene sindikalne organizacije. Vendar so bili poediniki, ki so se borili za boljše življenje delavca. Leta 1934 je bila ustanovljena delavska organizacija "Jugoslovanska strokovna zveza" z namenom, da se bori za zaščito delavcev, za zvišanje plač in proti odpustom delavcev, ki so bili brez sredstev.

Omenjena organizacija je po razpadu stare Jugoslavije prisluhnila navodilom Komunistične partije ter začela z zbiranjem denarja in baterij za Osvobodilno fronto.

V tovarni med vojno partijska celica ni obstajala, vendar so nekateri posamezniki bili sprejeti v KP že leta 1941 na terenu.

/naslednja stran/

MANUFACTURERS
of BATTERIES

ZMAJ

LJUBLJANA
ŠMARTINSKA c. 28

skozi zgodovino

Povojno obdobje ZMAJA

Po končani drugi svetovni vojni je prišlo v Zmaju do izredno pomembnih sprememb v pogledu lastništva. Tovarna je bila do tedaj vsa leta svojega obstoja v zasebnih rokah, odnosno v rokah banke in je bila takoj po končani vojni zasedena od Jugoslovanske armade in je na ta način prišla pod državno oblast.

Leto kasneje je bil Zmaj združen z Iskro iz Kranja, vendar se je osamosvojil že leta 1947. Dve leti kasneje je prišlo do spojitve z Elmo iz Črnuč, v mesecu juliju 1950 pa je Zmaj postal samostojno podjetje.

Medtem, ko so v povojnih letih druge tovarne rasle in se razvijale, je Zmaj nazadoval. Prevladovalo je mišljenje, da nima pogojev za nadaljnji razvoj. Zato se v tovarno ni investiralo niti dinarja. Zmaj je tedaj imel majhen promet, denarja pa bi ogromno potreboval zaradi do skrajnosti zanemarjenih in neprimernih delovnih prostorov in sanitarij, kakor tudi zaradi izredno pomanjkljivega strojnega parka.

V prvih povojnih letih je znašala povprečna letna proizvodnja 2 do 3,5 milijona celic. Novih proizvodov ni bilo; program proizvodnje je bil isti kot pred vojno, le da se je kvaliteta baterij poslabšala.

Število zaposlenih v povojnih letih je bilo 60 v nesezonskih in 90 v sezonskih mesecih.

Z izvolitvijo prvega delavskega sveta leta 1952 je nastopilo

Primc Joža se dobro spominja ročnega natikanja kapic na člene

za Zmaja novo obdobje. Prvi in največji problem delavskega sveta je bilo vprašanje: ali bo tovarna obstajala ali bo propadla. Z izrednimi napori vseh zaposlenih tovarna ni propadla. Že naslednje leto 1953 so bili doseženi večji rezultati zaradi velikih naročil iz Turčije. Zato se je število zaposlenih v obdobju treh mesecev povečalo od prejšnjih llo na preko 400. V letu 1953 je bilo samo v Turčijo prodanih baterij za llo.000 dolarjev, naslednje leto pa še za 215.000 dolarjev. V letu 1957 je Zmaj izvažal baterije v 17 držav. Tedaj je Zmaj serijsko izdeloval že 20 vrst baterij v raznih kvalitetah in pod raznimi znamkami. V relativno kratkem času je Zmaj osvojil okrog 30 vrst raznih baterijskih svetilk iz železne pločevine, aluminijske in bakelite.

V letu 1957 je Zmaj poleg navedenega osvojil še proizvodnjo ogljenih izdelkov; elektrode za različne namene in nekaj vrst ogljenih krtačk, itd.

Tedaj je bila zelo pomembna ustanovitev novega obrata v Šentvidu pri Stični, kamor se je preselila novo osvojena proizvodnja.

V tem obdobju - do leta 1957 je bilo veliko urejenega tudi v pogledu higiensko tehnične zaščite. Kljub pomanjkanju denarja so vsaj provizorično razširili in preuredili kopalnice in garderobe, uredili ventilacijo v proizvodnji, skratka, izboljšali delovne pogoje, omogočili brezplačne malice in za to organizirali menzo.

Za tisti čas je Zmaj doživel pravi "razcvet". Delavci so poleg volje za delo in enotnost, razpolagali z velikimi izkušnjami, strokovnim kadrom, precejšnjim strojnim parkom in zadostnimi obratnimi prostori.

ZMAJ po letu 1960 (do 1973)

Zmaj je zadnjih nekaj let začel ponovno drseti navzdol in v letu 1963 dosegel že tolikšno kritično točko, da je tedaj "Ljubljanski dnevnik" zapisal vprašanje v naslovu članka: ali bo tovarna Zmaj odpustila 400 delavcev? Toliko nas je bilo takrat zaposlenih. Tej krizi je botroval zunanji predpis, da podjetje uvaža lahko, če tudi izvažajo, s čimer si ustvarja devize za nakup surovin v inozemstvu. Le nekaj 10.000 baterij v Nemčijo in Afriko nas ni moglo rešiti vzporedno z nizko produktivnostjo in čedalje večjo konkurenco svetovnih firm in povišani ceni reprodukcijskega materiala.

Leto 1964 smo pričakali z večjim optimizmom, ko smo

imeli odobren kredit za nakup novih strojev. Za 18.000 dolarjev smo na Duna ju kupili sicer rabljene, vendar za naše razmere moderne stroje za avtomatsko povezovanje mošnjičkov in formiranje celic. Tehnologija je bila še vedno klasična, pač pa se je izredno dvignila produktivnost in tudi kvaliteta izdelkov. V proizvodnih prostorih smo začeli z linijskim delom in občutno zmanjšali notranji transport, predvsem ročno prenašanje zabojev z baterijami.

Tako je Zmaj leta 1964 doživel ponoven vzpon. Mnogo operacij dela, ki smo jih opravljali od začetka leta 1923 je z novimi stroji v letu 1964 v celoti odpadlo.

Tržišče pa je zahtevalo vedno večje količine baterij, naraslo je povpraševanje po baterijah R 6, kar pa vse na obstoječi ravni proizvodnih

Le dobrih deset let je minilo, odkar smo še greli vodo za umivanje v kotlih oziroma pečeh na premog

zmogljivosti, izredno slabih delovnih pogojev (ogrevanje, razsvetljava, sanitarije in drugo), ročnemu delu velikega števila pomembnih delovnih operacij nismo mogli iti v korak s časom.

Leta 1967 smo v celoti adaptirali notranje prostore, urebili sodobne pogoje dela in leto kasneje - 1968 - kupili že prve stroje za formiranje členov po sistemu paperlined.

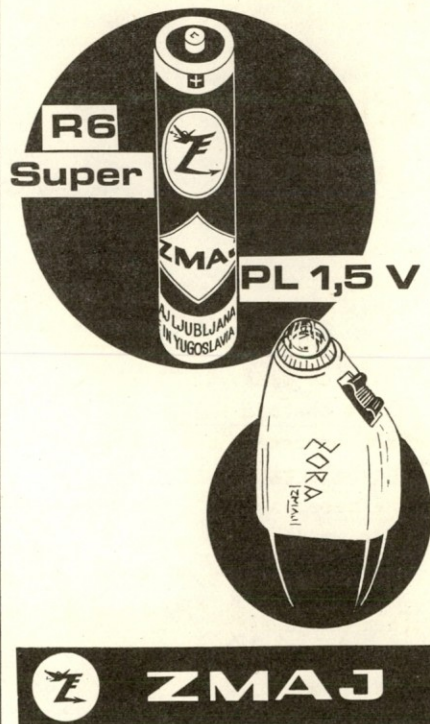
Zmaj doživlja nov razcvet. Na kratko naj zabeležimo nekaj pomembnih uveljavljanj v proizvodnji na primer: negativne elektrode po sistemu Grillo in Schuler, proizvodnja elektrolitskega papirja in samolepilnih etiket v tovarni Aero, uvedli smo kot tretji na svetu nov elektrokemijski sistem zračne depolarizacije za 9 voltno baterijo, osvojili eksploatacijo domače manganeve rude iz rudnika Čelinac. Omenimo naj še, da smo sklenili pogodbo o poslovno tehničnem sodelovanju z ameriško firmo Malory.

Predmet poslovanja Zmaja, ki ga zasledimo še v letu 1973 je bil:

1. proizvodnja baterij
2. proizvodnja mangana in ostalega repromateriala
3. proizvodnja aparatov in naprav na baterijski pogon
4. opravljanje trgovskega prometa na debelo z baterijami in napravami na baterijski pogon.

Značilnost tedanje dejavnosti Zmaja je bila izražena tudi v novem emblemu: krog s plusom in minusom, kot simbola enosmerne električne napetosti.

My

število zaposlenih

Proizvodni sektor

moških	71
žensk	113
Skupaj	184

Obrat šentvid

moških	30
žensk	85
Skupaj	115

Skupne službe

moških	52
žensk	61
Skupaj	113

Dne 31.10.78 je bilo v tovarni Zmaj zaposlenih 412 delavcev, od tega 153 moških in 259 žensk.

Zaposleni na dan otvoritve novega Zmaja

Na dan otvoritve nove tovarne
ZMAJ 9. novembra 1978 in 55-
letnici obstoja so bili v
rednem delovnem razmerju:

PROIZVODNI SEKTOR

Priprava proizvodnje:

JEŽ Zdravko, 28.12.70
KRANJAC Zdenko, 4.5.62
PETERLIN Milena, 25.9.53
PRIMOŽIČ Bojan, 1.9.66
ŠTIH Milan, 1.12.64

Obrat vzdrževanja:

BOLTA Janez, 15.10.68
BOLTE Metod, 30.3.65
BREZOVAR Franci, 1.5.74
DEBELEC Djuro, 11.11.74
DERČAR Jernej, 8.8.63
GERDINA Anton, 22.11.58

GROJZDEK Anton, 4.5.72
HOČEVAR Drago, 1.8.72
JELEN Jože, 16.12.74
JERIHA Metod, 18.4.77
JERŠE Marjan, 27.9.76
JURAS Milko, 8.1.68
KERŠIČ Leon, 13.8.73
KOBÉ Peter, 18.7.77
KOSTADINOVIČ Miodrag, 1.9.78
KOSTIČ Milosav, 16.2.78
MAGYAR Franc, 21.8.64
MAZI Branko, 1.10.73
MRHAR Franc, 1.7.75
NOVAK Ciril, 14.3.67
PERME Vinko, 2.10.78
PETEK Alojz, 11.7.77
PODRŽAJ Franc, 21.4.77
PRAŠNIKAR Pavel, 1.9.69
PRIMO Bogo, 30.4.66
PUSTAVRH Boško, 1.6.78

REBERNIK Janez, 6.7.64
SETNIKAR Anton, 1.10.65
SIREC Nataša, 15.11.71
SLAK Jože, 1.1.1977
ŠTIGLEC Franjo, 25.9.63
ŠUŠTAR Anton, 1.9.78
TOMŠIČ Miran, 9.10.78
ŽAGAR Anton, 5.4.65

Proizvodni obrat Ljubljana

- obratna režija:

IKIĆ Olga, 31.5.74
JOVANOVIČ Nada, 16.8.60
LEMUT Tilka, 16.10.54
MAJNIČ Marija, 15.9.53
MIKLAVEC Stanka, 17.9.53
MOHORKO Venčeslav, 11.10.71
SATLER Justina, 4.5.76
SETNIKAR Ivanka, 7.8.57
STANOJEVIČ Miodrag, 3.10.77
VUKOVIČ Krista, 13.12.76

- proizvodni delavci:

BAJRAMOVIČ Đulsa, 1.10.76
BALANTIČ Vera, 27.8.64
BAMBIČ Marija, 17.8.62
BENKO Justina, 21.1.53
BIZJAK Tanja, 21.2.78
BOMBÉK Edvard, 16.1.76
BOŽIČ Marjan, 27.1.77
BRUS Marija, 18.8.58
ČERIMOVICH Olga, 5.10.77
ČEŠNOVAR Pavle, 10.11.70
DJURIČ Anka, 1.9.60
DOLANC Ivica, 3.12.73
DOLNIČAR Terezija, 3.9.64
ĐOGIČ Senija, 11.9.75
ĐUKIĆ Savka, 6.10.64
DUKARIČ Marija, 16.11.63
ERJAVEC Slavica, 6.4.65
FILIPOSKA Fanija, 26.2.65
FLIS Amalija, 29.4.54
GALI Emica, 15.8.75
GLAVAN Jožica, 21.10.77
GLUŠAC Stojanka, 25.2.76
GOGIČ Jordana, 17.11.76
GOLOB Anica, 1.10.78
GRABLJEVEC Avgust, 29.3.65
GRČA Marija, 1.9.58
GRILJ Cirila, 21.10.75
GROBOLJŠEK Karla, 17.11.74
GROŠELJ Marija, 22.6.53
GROŠELJ Oto, 1.10.65
HAJDAROVICH Ana, 1.3.60
HASANAGIČ Sevdá, 20.8.62
HOKAL Ljubica, 15.10.73

Spominski
posnetek z BD
linije v
starem Zmaju
v poletju 1978

HRANIČ Marija, 16.4.60
 ILIČ Dosta, 14.7.66
 ILIČ Vojka, 3.8.71
 JAKUPOVIČ Bejza, 17.2.75
 JAMNIK Jožica, 22.10.73
 JERANT Pavla, 1.8.60
 KELVIŠAR Frančiška, 30.7.66
 KERZNAR Marija, 8.9.53
 KLEPIČ Sava, 26.7.71
 KNEŽEVIČ Grozdana, 20.7.64
 KOČIŠ Marija, 17.3.61
 KOJIĆ Zora, 29.7.64
 KOLUPČIČ Salih, 15.5.75
 KORDAN Alojzija, 10.1.57
 KOROŠEC Štefka, 15.10.54
 KOŠTRICA Rozalija, 26.2.57
 KRANJC Marija, 4.8.54
 KREK Antonija, 25.8.60
 LAVRIČ Neža, 13.1.58
 LEBAN Dragan, 1.11.77
 LIVADIĆ Suada, 30.8.76
 LOHKAR Marija, 16.4.60
 LUČIČ Stana, 19.11.75
 LUŠTRIK Marija, 1.3.78
 MADIČ Marija, 4.11.75
 MANOVA Vena, 30.9.76
 MESIČ Rasim, 1.4.78
 MOŽINA Frančiška, 1.8.60
 MRAMOR Justina, 12.8.61
 MUHIČ Vinko, 3.9.74
 NARTNIK Francka, 2.8.66
 NOVAK Ivan, 13.10.75
 OBAL Milka, 11.11.59
 OBOLNAR Jožica, 1.9.77
 OBRENOVIČ Radinka, 4.12.76
 PANTIČ Andja, 2.11.64
 PAVLIHA Frančiška, 25.9.59
 PEPIČ Sulejman, 23.6.75
 PESTOTNIK Marko, 25.5.77
 PETEK Rozina, 22.6.61
 PETROVIČ Koviljka, 26.3.76
 PETROVIČ Milivoje, 23.6.78
 PETROVIČ Miodrag, 18.11.76
 PODGORELEC Angela, 22.8.62
 POKOVEC Dušan, 15.12.70
 POPOVIČ Olga, 27.8.64
 POZVEK Marija, 7.7.77
 PRAH Pavla, 8.6.64
 PRIMC Jožefa, 13.10.52
 PUC Ana, 27.8.60
 PUNGERŠIČ Marija, 2.8.57
 RACAJ Rizah, 16.5.78
 RECEK Majda, 7.10.77
 REGVAR Marija, 1.8.58
 RETAR Katica, 9.10.64
 RISTEVSKI Zagorka, 9.10.59

Smeh in veselje pred napovedano selitvijo Zmaja v Stegne, pa še kakšna solza vmes ob slovesu po dolгих letih starega delovnega domovanja .

RIVO Anka, 11.8.58
 RUS Marija, 12.5.65
 SIJAMHODIČ Husein, 15.3.73
 SIRNIK Alojz, 30.12.63
 SIRNIK Vera, 16.1.56
 SKOK Jožica, 21.3.61
 SLADOJEVIČ Mara, 10.12.64
 SLAVIČEK Francka, 5.10.53
 SMREKAR Katarina, 25.8.75
 SMERAJC Jožica, 20.10.77
 SMILJANIČ Majda, 15.3.65
 SREBRNJAK Ivanka, 31.8.56
 STANISAVLJEVIČ Miloš, 6.9.77
 STARINA Ivanka, 1.10.76
 STEFANOVIČ Ikonija, 22.8.72
 STOJANOVIČ Ružica, 8.6.73
 STRAH Agata, 17.4.57
 ŠALJA Nasuf, 29.3.65
 ŠERJAK Marija, 29.9.75
 ŠTEFANČIČ Ivanka, 22.6.57
 ŠTIRN Viktor, 17.1.63
 ŠUL Marija, 12.5.65
 TADIČ Mira, 30.1.78
 TELBAN Vladimir, 1.9.64
 TISU Mirko, 10.8.76
 TRATNIK Janez, 15.12.70
 TRAVNIK Marija, 21.11.66
 TRDIN Ana, 2.8.58
 TURJAČANIN Marija, 30.7.58
 VARDIČ Ilija, 1.9.75
 VARGEK Katarina, 24.3.61
 VELIKONJA Božidar, 2.8.71
 VEZJAK Franc, 22.11.73
 VIDIC Danijela, 1.9.59

VOZELJ Angela, 15.3.76
 VRHAR Marija, 1.10.76
 VUJAKOVIČ Ljubiša, 17.5.74
 ZADRAVEC Alojzija, 1.10.65
 ZAMAN Rudi, 17.6.63
 ZORC Genovefa, 9.6.58
 ŽEROVNIK Marija, 1.8.56
 ŽINKO Ana, 11.8.64

Proizvodni obrat Šentvid:
- obratna režiija:

ANŽLOVAR Jože, 23.9.63
 BUTKOVIČ Martin, 1.3.74
 ĐEKANOVIČ Milojko, 1.11.75
 GAJIČ Sarajka, 14.11.77
 HREN Jože, 1.12.68
 JOVANOVIČ Marija, 15.4.69
 JOVANOVIČ Milivoje, 21.8.56
 KAMNIKAR Mihael, 4.8.60
 KOVAČIČ Ivan, 10.10.57
 KRISTAN Franc, 16.6.60
 MARKOVIČ Ivana, 17.11.53
 MATIČ Silva, 14.12.74
 MOSTAR Bernarda, 9.6.58
 MRZEL Anton, 9.9.57
 OVEN Marija, 16.1.75
 STRMOLE Ignac, 1.9.57
 ŠKRABEC Marija, 20.3.72
 ZADEL Peter, 1.4.71

- proizvodni delavci:

AMBROŽ Alojzija, 5.4.65
 BAVDEŽ Matjaž, 19.7.76

/naslednja stran/

zaposleni na dan otvoritve

BERDAJS Julka, 24.9.74
BOBNAR Olga, 3.6.70
BREGAR Anica, 19.8.76
ČEBULAR Anica, 11.10.71
DERČAR Emilija, 10.6.58
DRAB Gabrijela, 5.4.65
DROBNIČ Jože, 7.5.62
DUŠA Štefanija, 14.8.56
FEMC Anton, 15.6.71
FORTUNA Anica, 17.2.75
GABROVEC Marija, 3.12.73
GABROVEC Rozalija, 9.8.72
GYEREK Ljubica, 1.6.69
GORIŠEK Fani, 12.11.70

GORIŠEK Frančiška, 28.9.64
GORIŠEK Frančiška, 12.8.76
GORIŠEK Vida, 30.5.72
GRABLJEVEC Pavla, 2.12.59
GRDEN Ana, 12.8.70
GRDEN Franc, 8.3.65
HRIBAR Marija, 5.7.72
IHAN Štefanija, 16.9.74
JANOŠ Marija, 2.3.56
JERIČ Milena, 10.7.72
JERIN Andreja, 1.9.73
JERLAH Cilka, 9.9.61
KAHNE Milan, 12.11.64
KASTELIC Vida, 21.9.64
KLEMENČIČ Alojzija, 5.8.76
KLEMENČIČ Karolina, 10.8.72
KLEMENČIČ Rozalija, 17.1.77
KOCJANČIČ Anica, 5.11.74
KOLENC Ana, 2.10.64
KONČAR Anton, 15.6.66
KOREVEC Marija, 15.4.69
KOZLEVČAR Marija, 3.6.72
KOŽELJ Alojzija, 15.10.71
KRALJ Amalija, 1.6.69
KRALJ Darinka, 5.8.76
KRAŠEVEC Jožefa, 10.5.56
KRAŠEVEC Miroslav, 1.8.66
KRISTAN Alojzija, 5.6.70
KRISTAN Jožica, 16.8.72
KUTNAR Alojzija, 15.10.71
LIPUŠ Katarina, 9.8.72
LOHKAR Jelka, 20.1.72
LOŽAR Jože, 7.11.61
MANDELJ Edvard, 23.9.57
MARKOVIČ Jožica, 5.1.76

Zadnji "šiht" na Šmartinski cest 28 se bo za mnoge delavke z deset, dvajset in več let dela ohranil tudi na tej fotografiji

MARKOVIČ Jožefa, 9.12.74
MAVRIN Anica, 5.11.74
MEDVED Alojzij, 25.11.63
MEDVED Filip, 10.6.59
MEDVED Gordana, 18.9.1959
MEDVED Janez, 9.9.61
MEDVED Marija, 9.6.58
MIKLAVČIČ Albina, 21.1.72
MIKLAVČIČ Sonja, 9.8.76
OMAHEN Alojz, 2.11.59
OSTANEK Jožef, 1.9.56
OVEN Vida, 9.5.72
PEČNIK Gabrijel, 29.8.66
PEKOLJ Marija, 17.1.77
PETAN Albina, 9.6.58
PLANINŠEK Jožica, 1.6.70
PUŠ Majda, 22.8.56
RESNIK Vilma, 17.10.77
RETAR Ana, 1.9.72
ROBIDA Jožefa, 15.4.69
ROZINA Marija, 5.8.76
RUS Amalija, 14.8.56
SINJUR Marko, 9.1.78
SINJUR Tončka, 4.9.73
SIRK Ljudmila, 11.11.70
STRAJNAR Ivanka, 7.8.76
ŠKRABEC Marija, 11.11.76
ŠKRABEC Olga, 11.8.70
ŠKRABEC Rozalija, 15.12.75
ŠTRUS Marija, 5.2.72
ŠTRUS Marija, 10.11.75
TRNOVŠEK Jožefa, 14.9.76
TUREK Jože, 1.7.74
TUREK Jožefa, 10.5.72
ULČAR Franc, 3.6.60

ULČAR Frančiška, 1.7.70
VERBIČ Alojzija, 9.8.74
VERBIČ Amalija, 1.9.61
VERBIČ Rozalija, 9.5.57
VIDIČ Rozalija, 4.6.59
ZOREC Alojzija, 26.2.59
ŽEFRAN Branka, 14.4.70

VODSTVO:

SLEMNIK Milan, 1.10.66
ZALETEL Peter, 11.8.69

PLANSKO ORGANIZACIJSKA SLUŽBA:

BRICELJ Staša, 15.11.71
JAMNIK Ljubomir, 15.6.78
KELBIČ Janja, 1.7.78
KOBETIČ Olga, 2.9.76
SMRDEL Aleš, 2.12.70
ŽELEZNIK Tatjana, 2.9.74

SPLOŠNO KADROVSKI SEKTOR

BARBORIČ Marta, 1.3.74
DIMITRIJEVIČ Stanka, 28.10.64
ČUBEROVIČ Živka, 5.6.73
KAVAŠ Marija, 1.8.59
KLEPIČ Mika, 28.1.75
KOCMAN Marija, 2.8.66
KOVAČIČ Dragomil, 1.1.60
MARKOVIČ Milica, 9.4.65
MESIČ Jožica, 10.9.74
MILIČIČ Ljubica, 24.8.61
NOVAK Anica, 3.4.72

PODRŽAJ Alenka, 11.5.72
PODRŽAJ Zlatko, 20.11.76
REBIČ Marija, 26.11.74
RIŽNAR Biserka, 6.5.77
SMOLIČ Franc, 1.10.74
ŠALJA Sabrija, 1.3.78
VARDJAN Mara, 7.5.54

FINANČNO RAČUNOVODSKI SEKTOR

ANTONČIČ Slavko, 27.2.69
BABIČ Frančiška, 1.7.70
GERMŠEK Simona, 20.1.75
PERKULJ Amalija, 15.8.78
JAZBEC Ivica, 1.6.66
KEKIČ Mira, 9.8.72
KALIŠEK Jožica, 21.11.59
KOLAR Slavica, 15.10.54
KOPREK Poldi, 1.12.49
LOŽAR Metka, 20.5.74
MARGUČ Milan, 16.3.72
NEMEC Marija, 14.4.54
OGRIN Marija, 16.9.77
ROM Meda, 1.10.59
RONČEVIČ Stanislava, 16.4.73
SMERAJČ Zdenka, 15.4.74
ŽAGAR Nada, 19.10.70
ŽNIDARŠIČ Danica, 22.7.74
ŽNIDARŠIČ Desanka, 15.5.74

TEHNIČNO RAZVOJNI SEKTOR

ČADEŽ Vida, 1.3.77
ČAMERNIK Janez, 24.3.72
ČERNE Andrej, 11.4.77
HITTI Roman, 12.11.74
KONČAN Jurko, 5.1.77
LAVRIN Jože, 19.9.67
MATJAŽ Tanja, 16.10.78
NERAT Anton, 9.1.68
OGRIN Tomaž, 16.8.76
PERKON Iztok, 1.5.75
PIRC Janez, 1.7.75
ROBAR Dragica, 23.2.77
ROGLIČ Marjan, 1.8.74
RUPAR Tatjana, 1.11.71
SAVIČ Stane, 3.10.77
SREBOTNIK Franc, 4.10.63
ŠALEJ Anton, 15.11.71
ŠTEFANČIČ Marija, 1.4.75
ŠTRAUS Ivan, 15.9.64
TKALEC Frančiška, 1.8.68
ŽEMVA Peter, 2.11.73

SLUŽBA KAKOVOSTI:

ALIBEGOVIČ Fadil, 27.5.70
GAMZE Ana, 9.6.58
GERBEC Jana, 23.5.57
MAYER Marijan, 1.8.62
MARKOVIČ Katarina, 16.7.57
MARTINEC Marjan, 1.7.77
MIHELČIČ Bogomir, 1.10.69
OTRIN Mara, 29.6.53
PERETIČ Julijana, 14.9.64
PREK Marija, 4.9.56
RADINKOVIČ Anica, 15.3.61
SEDEJ Rozalija, 9.6.58
STRNAD Lizika, 15.4.69
ŠALJA Vera, 11.3.65
ŠKOF Marija, 6.3.50
VRČEK Anka, 7.10.74

MARKETING SEKTOR

GAJSKI Braminir, 20.2.75
NOE Rajmund, 17.4.72
OROŽIM Anton, 17.4.72
SHEMENJAK Adi, 18.4.77

Skladišče:

ERBEŽNIK Lado, 2.11.70
ERJAVEC Albin, 9.1.60
KASTELIČ Anica, 17.11.52
KASTELIČ Avgust, 23.12.71
KONČINA Stane, 24.9.64
MLAKAR Alojz, 21.5.62

PRISTOPEC Julka, 19.2.60
SOTLER Angelca, 4.10.61
ŠRIBAR Stanislava, 16.8.57
ŠUŠTAR Franc, 1.10.71

Nabavna služba:

AZINOVIČ Stojan, 1.12.68
CERAR Franc, 15.9.71
FRANCELJ Rudolf, 1.12.57
MIKLIČ Jelka, 15.9.71
NANUT Ljuba, 15.1.63

Prodajna služba:

BRULC Štefan, 1.8.51
KIRER Djura, 21.7.76
KOPAČ Marija, 15.1.71
KRISPER Brigita, 1.8.60
LENDERO Franc, 1.12.55
MAJSTOROVIČ Zoran, 16.6.75
VALENTAK Marija, 31.3.61
VINKLER Terezija, 18.6.62

Avtopark:

DIMIČ Stevan, 10.6.71
GRABNAR Alojz, 16.9.63
GROJZDEK Peter, 27.4.57
JAKOMIN Milan, 1.5.74
JUHANT Milan, 11.8.77
KAMIN Rudolf, 3.11.71
KRIŽ Pavle, 6.5.76
LIPOVEC Ivan, 15.3.72
PRETNAR Vladimir, 11.3.76
ŽELEZNIK Anton, 19.7.71

Takole smo selili Zmaja
v poletju 1978

Z novim letom nova organiziranost v Zmaju

POTEKANJE PRIPRAV ZA ORGANIZIRANJE TOZD IN DSSS

Delavski svet delovne organizacije je že dne 7.7.1976 konstituiral komisijo za formiranje TOZD.

Osnovna naloga komisije je bila, da se ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji za organiziranje temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti skupnih služb.

Komisija je ugotovila:

1. da sta proizvodna obrata Ljubljana in Šentvid vsak zase delovna celota; proizvajata izdelke, ki predstavljajo zaključen proizvodni program.
2. Proizvodi v obeh obratih se dajo samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji ali na trgu; obstoja pa prepletanje proizvodnih programov med obema obratoma.
3. Delavci lahko v teh delovnih celotah uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice.
4. Knjigovodsko smo že spremljali ločen obračun za proizvodni enoti, iz katerih bi se naj izoblikovala TOZD-a in sicer predvsem za interno informacijo v okviru delovne organizacije.

Dne 19.10.1978 je izvršni odbor sindikata v Ljubljani na svoji seji obravnaval pogoje za prehod na novo samoupravno

organiziranje. Po ugotovitvi, da so podani zakonski pogoji za tako organiziranost, je delavskemu svetu delovne organizacije dal pobudo za organiziranje dveh proizvodnih TOZD in delovne skupnosti skupnih služb.

Dne 20.10.1978 je izvršni odbor sindikata v Šentvidu organiziral javno razpravo v obratu Šentvid. Delavci so bili mnenja, da so izpolnjeni zakonski pogoji, da se ta delenovit delovne organizacije organizira kot TOZD ter so dali pobudo delavskemu svetu delovne organizacije, da preuči njihov predlog.

Če bodo delavci na zborih delavcev mnenja, da so podani pogoji za organiziranje TOZD in delovne skupnosti

skupnih služb, bo delavski svet razpisal referendum najmanj 15 dni pred njegovo izvedbo, na katerem se delavci odločijo za novo samoupravno organiziranost.

Ko bo postal sklep o organiziranju TOZD in DSSS veljaven, pridobijo delavci sposobnost skleniti Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD.

Po sklenitvi tega sporazuma izvolijo delavci v TOZD delavski svet, sprejmejo statut; nato sklenejo Samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo.

V 60 dneh od dneva, ko je postal sklep o organiziranju TOZD veljaven, se mora skleniti samoupravni sporazum o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti.

Z dvigom rok so člani delavskega sveta na svečani seji sprejeli sklep za sprožitev postopka o organiziranju TOZD v Zmaju

Delavski svet je na svečani seji dne 8. novembra 1978 obravnaval poročilo komisije za formiranje TOZD ter pobudo izvršnih odborov sindikata iz Ljubljane in Šentvida ter sprejel

S K L E P:

Delavski svet je preučil podane predloge in ugotovil, da so podani zakonski pogoji za organiziranje dveh TOZD in delovne skupnosti skupnih služb.

Na tej osnovi predlaga delavski svet statusne spremembe v delovni organizaciji Iskra - Industrija baterij Zmaj.

Predlaga se naslednja organizacija:

1. TOZD PROIZVODNJA BATERIJ

ŠENTVID:

	delavcev
- režija	12
- vzdrževanje	8
- linija MnO ₂	13
- specialne baterije	6
- ostale linije in polizdelki	76
Skupaj	115

Predmet poslovanja:

- proizvodnja baterij
- predelava in bogatenje manganove rude
- storitve s področja mehanske obdelave kovin
- proizvodnja naprav na baterijski pogon.

2. TOZD PROIZVODNJA BATERIJ

LJUBLJANA:

	delavcev
- priprava dela	4
- vzdrževanje	34
- obratna režija	11
- proizvodna režija	41
- linija R 6	16
- linija R 12	39
- linija R 14	10
- linija R 20	8
- negativne elektrode	8
- LR baterije	9
Skupaj	180

gibanje članstva

J U N I J

Sprejeti v delovno razmerje:

PUSTAVRH Boško, orodni brusilec za nedoločen čas od 1.6.78

JAMNIK Ljubomir, pripravnik v POS-u, za nedoločen čas od 15.6.78

PETROVIČ Milivoje, delavec na transportu za določen čas od 23.6.78.

Prenehalo delovno razmerje:

KOZLEVČAR Franc, strugar-ključavničar, dne 10.6.78

ZUPANČIČ Antonija, snažilka, dne 26.6.78

MARINKOVIČ Vidak, delavec II. na stroju PL R 20 dne 12.6.78

PETROVIČ Milisav, delavec na transportu dne 11.6.78

ŠMIGIČ Zoran, skladiščni delavec za določen čas dne 11.6.78

MUŠIČ Franc, kovinostrugar dne 13.6.78

BREMEC Danica, delavka IV na stroju PL R 20 dne 8.6.78

FABJAN Jože, orodjar II dne 29.6.78

/naslednja stran/

Predmet poslovanja:

- proizvodnja baterij in baterijskih svetilk
- izdelava delovnih sredstev za proizvodnjo baterij
- storitve s področja mehanske obdelave kovin in brizganje plastičnih mas
- proizvodnja naprav na baterijski pogon.

Delavci obeh TOZD bodo pridobivali dohodek TOZD iz celotnega prihodka, ki ga bosta ustvarili:

- s prodajo proizvodov in storitev na domačem in zunanem trgu oz. v okviru DO
- z udeležbo pri skupaj ustvarjenem dohodku na podlagi združevanja dela in sredstev
- s svobodno menjavo dela
- s kompenzacijo, regresom, premijo, dotacijo ali na kak-

šni drugi podlagi, določeni z zakonom ali samoupravnim sporazumom oz. s pogodbo v skladu z zakonom.

Delovna skupnost skupnih služb se bo konstituirala po konstituiranju TOZD.

Delavski svet delovne organizacije je razpisal zbor delavcev v obratu Šentvid za 24.11.1978 in zbor delavcev v proizvodnem obratu Ljubljana za dne 23.11.1978 ter predlagal, da delavci potrdijo podani predlog za organiziranje dveh TOZD in delovne skupnosti skupnih služb in se odločijo za zgoraj v grobem prikazano organizacijo delovne organizacije.

gibanje članstva

MAJSTORVIČ Ana, delavka na
spajanju 3R 12 dne 15.6.78

MARTIČ Momčilo, delavec na
posluževanju naprav za dozi-
ranje čaš dne 15.6.78.

J U L I J

Sprejeti v delovno razmerje:

KELBIČ Janja, analitik-eviden-
tičar za nedoločen čas od
1.7.78

Prenehalo delovno razmerje:

TRUPKOVIČ Ljubica, delavka na
spajanju baterij 3R 12 od
6.4.78

GOLOB Anica, delavka na pokri-
vanju baterij dne 11.7.78

A V G U S T

Sprejeti v delovno razmerje:

FERKULJ Amalija, pripravnik v
FRS za nedoločen pas od 15.
8.78

Prenehalo delovno razmerje:

GLAŽAR Jožica, vodja POS od
6.8.78

KRSTIČ Jablan, delavec na tran-
sportu za določen čas dne
10.8.78

JOKIČ Dragica, delavka-supler
dne 22.8.78

BEŠIČ Vasva, delavka na spaja-
nju 3R 12 dne 8.8.78

MRDA Ljubica, delavke II. na
robljenju baterij LR dne
22.8.78

BERČAN Terezija, delavka III.
na stroju PL R 12 dne 31.
8.78

S E P T E M B E R

Sprejeti v delovno razmerje:

ŠUŠTAR Anton, orodjar II. za
nedoločen čas dne 1.9.78

KOSTADINOVIČ Miodrag, tehno-
log v obratu vzdrževanja za
nedoločen čas od 1.9.78

Prenehalo delovno razmerje:

PERKAČ Angela, delavka IV. na
stroju PL R 12 dne 12.9.78

SUHADOLNIK Ivanka, delavka-
supler dne 4.9.78

SIMIČ Vuka, delavka III. na
etiketirki R 6 dne 4.9.78

SLAVIČEK Kati, delavka na
montiranju envelop dne
31.8.78

SKUBER-OSTERMAN Elizabeta,
socialna delavka, dne
30.9.78

OŽEGOVIČ Zorka, delavka na
režijskih delih dne 31.8.78

O K T O B E R

Sprejeti v delovno razmerje:

PERME Vinko, kovinostrugar za
nedoločen čas od 1.10.78

GOLOB Anica, delavka na pokri-
vanju 3R 12 za nedoločen
čas od 1.10.78

TOMŠIČ Miran, orodjar za nedo-
ločen čas od 9.10.78

MATJAŽ Tanja, konstruktor II.
za nedoločen čas od 16.10.78

PIRC Jože, delavec na transpor-
tu za nedoločen čas od
27.10.78

Prenehalo delovno razmerje:

ROVANŠEK Slavka, delavka na
etiketiranju baterij 6F 22
dne 3.10.78

GLUMAC Anica, knjigovodja OD-
blagajnik, dne 10.10.78

JANEŽIČ Milan, vodja kontru-
kcijskega oddelka dne 16.
10.78

ČAUŠEVIČ Nuriya, delavec II.
na stroju PL dne 16.10.78

KORLAT Đula, delavka IV. na
robljenju baterij R 20 dne
23.10.78

ŠVIGELJ Dragica, delavka II.
na stroju PL R 14 dne
31.10.78

Zaradi prenosa tržnih dejav-
nosti iz ZMAJA v ISKRA-COMMERCE
v skladu s Samoupravnim spo-
razumom o združevanju v SOZD
Iskra so spodaj navedeni kot
potniki prišli v okrilje DO
Iskra - Commerce:
GRGUŠIČ Mirko
JELAČA Enes
JOVANOVIČ Božidar
LAZAREVSKI Stevo
OMERBAŠIČ Salem
POŽENEL Štefan
SEMIZ Aleksa
VESIČ Dragan

"GLAS ZMAJA" izdaja mesečno v
nakladi 550 izvodov organiza-
cija združenega dela ISKRA -
tovarna baterij ZMAJ Ljublja-
na. Glasilo ureja uredniški
odbor. Odgovorni urednik: SMO-
LIČ Franc, urednik: MAYER Mari-
jan. Tiska tiskarna LJUBLJANA,
Ljubljana. Po pristojnem mnen-
ju štev. 421-1/1973 oproščeno
plačila temeljnega davka od
prometa proizvodov.

Na sedmera jezera

OB 55 LETNICI ZMAJA NA
SEDMERA JEZERA

Tisto jutro, ko smo se Zmajevi planinci zbirali okrog našega avtobusa je bilo oblačno in rahlo je pršilo. Kljub temu, smo se z upanjem na lepše vreme odpeljali proti Bohinju. Gledali smo v nebo in modrovali, kaj vse nam prinašajo težki oblaki, ki so se kopičili na Stolu. Na poti proti Radovljici pa se nam je v daljavi prikazal Triglav v vsej svoji velikosti. Vremenarji smo ugotovili: ker je visoka oblačnost bo lepo vreme. In nismo se zmotili.

Srečno smo se pripeljali do Savice, se dobro okrepčali, nakupili kartice, vse požiigosali, Bogo pa je poskrbel

za naše težke nahrbtnike. Ker nimajo nog, je zanje organiziral prevoz. Mi smo hodili peš in v dobrih dveh urah premagali vseh 47 serpent in pa še malo, naši nahrbtniki pa so se z žičnico pripeljali na Komno 1520 m visoko.

Ker naša tovarna praznuje 55 letnico obstoja, in je prevzela pokroviteljstvo nad našim izletom smo vsi pohodniki prejeli jubilejno značko, vsaki planinski koči pa smo poleg značke podarili še svetilko, katere so bili še posebno veseli.

Na Komni smo imeli daljši počitek. Tisti, ki delajo transverzalo pa so odšli še h koči Pod Bogatinom,

vendar je bila zaradi pomanjkanja vode zaprta.

Ker pa od Komne naprej ni žičnice, smo si oprtali še vedno težke nahrbtnike in se počasi odpravili po čudovito lepem triglavskem narodnem parku. Naša skupina se je kmalu razdelila na dva dela. Najmočnejši in najhitrejši, katere so podplati srbeli so jo mahnili naprej. Niso vzdržali počasnega tempa hoje. Zato takšni dirkači tudi ne vidijo vseh jesenskih lepot, ki so tačas v gorah. Mecesen je že dobil prve zlate okraske in bukovo listje je začelo rumeneti. Ostali pa, ki smo hodili z adaj, pa smo vse te lepote opazovali.

Po treh urah prijetne hoje smo prispeli do koč na Sedmerih jezerih. Koča je bila polna planincev, tako smo le s težavo in humanostjo ostalih planincev do nas prišli do mize in naročili najbolj znano pijačo - čaj. Prijazna upravnica Zinka nam je povedala, da nas prenočišče, ki smo ga že prej rezervirali čaka, vendar ne toliko prostora kot bi radi. Ker pa smo planinci skromni, smo bili zadovoljni s tudi polovico manj prostora. Glavno je, da imaš glavo kam položiti. Za večerjo nam je kuharica postregla s sladkimi palačinkami, katere so v gorah še posebej imenitne.

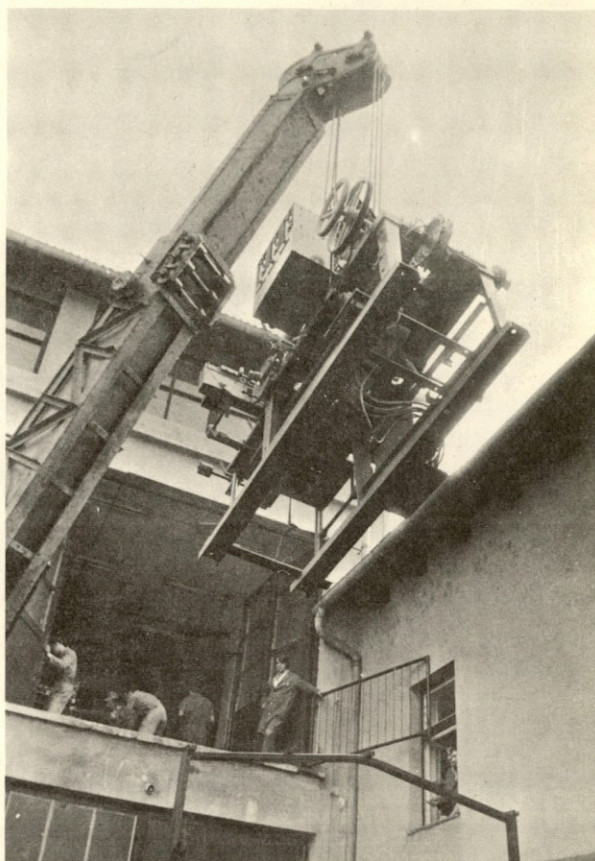
Ravno tisti dan pa je v koči zmanjkalo goriva za agregat in tako smo bili brez elektrike. Zmaj pa ne bi bil Zmaj, če ne bi svetil. Tako smo z našimi svetilkami vsaj delno rešili problem osvetljevanja.

V krasnem sončnem jutru smo se naspani in spočiti odpravili

/naslednja stran/

Ob povratku s sedmerih jezer smo se za spominski posnetek ustavili na Štapcah ter nadaljevali pot proti planini Ovčarija

/s prejšnje strani/

sedmera jezera

naprej proti Štapcam. Na križpotju se je močnejši del odločil in šel na Tičarico (nekateri so bili že prejšnji dan) ostali pa smo počasi odšli naprej do planine Ovčarija, kjer smo počakali še ostale. Čas čakanja smo izkoristili za zajtrk in šolo v naravi. Obravnavali smo častni kodeks in etiko planinstva. Nato smo se vsi skupaj v dolgi koloni odpravili naprej na Dedno polje, Planine pri jezeru, kjer smo se ustavili samo za čas in naprej na Vogar in zaključili v Stari Fužini, kjer smo počakali na naš avtobus, ki nas je pripeljal nazaj na startno mesto št. 30.

Tako je za nami ostala višina Tičarice 2091 m, lepo sončno vreme, prijetna in vesela družba kakršne si vedno želimo, brez žuljev, lepimi spomini na Sedmera Jezera in lo ur lepe sprehajalne hoje.

Zahvaljujemo se izvršnemu odboru sindikata za pomoč pri prevozu in organizaciji za 55-letnico, katera nas je obdarila z značkami in svetilkami.

Brigita

Levo: Tovorni avto, naložen s prvim strojem PL linije na poti v Stegne zapušča stari ZMAJ.

Desno: Pri selitvi strojev iz prvega nadstropja smo morali uporabiti posebno dvigalo.

Spodaj: Prizor s selitve ZMAJA, kakršen se je pogostokrat ponavljal na dvorišču.

Selili smo Zmaja

Selitev Zmaja v letošnjem poletju v novozgrajene objekte je bil nedvomno dogodek posebnega pomena. Več ali manj so vsi pomembni prizori posneti in fotografije v tem trenutku še ne predstavljajo tiste vrednosti, kot jo bodo čez leta, kajti vsi smo bili tako ali drugače udeleženci pri selitvi. Kljub temu na tej strani objavljamo vsaj tri slike o selitvi Zmaja v poletju 1978.

